

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 21 aprel 2016-ci il Cümə axşamı № 85 (6406) Qiyməti 60 qəpik

Xəbər

Siyasi mühacir statusu almaq adı ilə vətəndaşları aldadanlar tutuldu

yazısı sah.2-də

Gündəm

Talış kəndində şəhid olan zabitimizə Milli Qəhrəman adı verildi

Lələtəpəni azad edən komandır isə general rütbəsi ilə mükafatlandırıldı

yazısı sah.2-də

Azərbaycan erməni hərbçinin meyitini qarşı tərəfə təhvil verdi

yazısı sah.2-də

4 günlük müharibədə rusdilli medianın önəmi artdı

yazısı sah.3-də

Şahin Cəfərli:

"Düşmən bizi təmas xəttində yox, iki ölkə sərhədində təxribata çəkə bilər"

yazısı sah.8-də

İri supermarketlərdə vergi yoxlamaları başladı

yazısı sah.4-də

Müxalifətdən 90 sayılı dairədə təkrar seçimlərə kimlər qatılacaq...

yazısı sah.6-də

OPEK-in ləğvi gündəmdə - neft bazarına nəzarət itir...

yazısı sah.4-də

Azadlıqda 33 gün: keçmiş siyasi məhbuslar nə edir?

yazısı sah.10-də

Sülhün yeganə alternativi - müharibə... Seçimi işgalçi edəcək

yazısı sah.13-də

Ərdoğanın Bakı səfərinə yenə də təhlükə varmı...

yazısı sah.8-də

Lavrov geyimi ilə monqolları aşağıladı - cavab gecikmədi...

yazısı sah.7-də

"Hərb, yoxsa sülh" dilemması çözülmək üzrə

LAVROV İRƏVANA KONKRET QARABAĞ PLANI İLƏ GEDİR - KRİTİK SƏFƏRİN ƏSAS GÖZLƏNTİSİ

Rusiya XİN başçısının bu gün başlayacaq Ermənistan səfəri Kremlin həll modeli ətrafında müəmmalara yeni işıq sala bilər; ekspert rəyləri birmənali deyil; Moskvanın planı hər iki dövləti asılı vəziyyətdə saxlamağa hesablanıb?..

musavat.com
Tərləl Ismayıl

yazısı sah.9-də

Azərbaycanda böyük zəhərlənmələrin, epidemiyaların anonsu verildi - ilginc məlumatlar

it sümüyündən kəllə qənd, ANF adlı mayedən kərə yağı, leş at ətindən kolbasa hazırlanır; piştaxtalardakı qidalalar bər-bəzəkli zəhərə çevrilir

yazısı sah.11-də

**Ufuk Turqaner:
"Azərbaycanlı qardaşlarımızı Şimalı Kiprda gözləyirik"**

yazısı sah.5-də

**Əliməmməd Nuriyev:
"Hazırda heç bir QHT-yə qarşı cinayət təqibini yoxdur"**

yazısı sah.12-də

**Pənah Hüseyn:
"Milli ordunun yaradılmasına AXC hakimiyətindən əvvəl başlanmışdı"**

yazısı sah.6-də

Dəqliq Qarabağda dördgündük müharibə oləkə mediasının gücünü ortaya qoydu. Amma bu mənzərədə diqqəti daha çox rusdilli media çəkdi. Hansı ki, erməni və rus mediası mövqeləri, nəbzi öyrənmək üçün bu saytlara müraciət etdi. Elecə də dünyannın rusdilli təbəqəsi üçün alternativ informasiya məkanları kimi ölkəmizdəki rusdilli media müüm rol oynadı.

Minval.az saytının redaktoru Emil Mustafazadə "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi ki, son vaxtlar Dağılıq Qarabağda yaranmış situasiya növbəti dəfə informasiya müharibəsinde Azərbaycanın rusdilli mediasının gücünü ortaya qoyub. Onun sözlerinə görə, bunun bariz nümunəsi rəhbəri olduğu saytda özünü göstərib: "2 aprelən etibarən minval.az saytının IP-i 300 faiz artdı. Oxucular böyük eksəriyyətini isə Rusiyadan, Ermenistandan və Avropa ölkələrindən olanlar təşkil edirdi. Bu isə Rusiya media meydənında hökm sürən anti-Azərbaycan isteriyasının fonunda olduqca vacib məqam idir. Həzirdə Qarabağda situasiyanın sakitləşməsi fonunda görə bileyrik ki, biz Rusiyadan, MDB ölkələrindən xeyli oxucu qazanmışıq. Bu isə ondan xəber verir ki, minval.az saytını etibarlı, sayılan mənbə statusunu qazanıb. Bunu eyni zamanda bizim digər həmkarlarımız haqda da demək olar. Biz ictimai maraq naminə çalışmışıq. Əsgərlər səngərdə

4 günlük müharibədə rusdilli medianın önəmi artdı

Emil Mustafazadə:
"Əsgərlər səngərdə, biz redaksiyalarımızda müharibə apardıq"

Mehman Əliyev:
"Ermənistandan, Rusiyadan sayıta girənlərin sayında ciddi artım oldu"

idilər, bizim səngərimiz de redaksiyalarımız idir. Orada da biz informasiya müharibəsi aparadiq".

E.Mustafazadə həmçinin dedi ki, son olanlar Azərbaycandakı rusdilli medianın informasiya müharibəsinə tam hazır olduğunu göstərdi. Müsahibimiz, bununla belə, böyük təcrübə qazandıqlarını bildirdi: "Rəhbərlik etdiyim saytin timsalında deyə bilerəm ki, biz xarici

oxuculara bütün lazımi, həqiqi informasiyaları çatdırıbildik. Üstəlik, sayıtən operativ rejimdə, bütün sutka ərzində fasiləsiz çalışıb. Xüsusən də əməkdaşlar minimal sayıla çalışırdı. Kiçik heyət üzündə müəyyən cətinliklər yaranırdı. Belə ki, böyük dezinformasiya axınında işləmək zorunda qalırdıq. Ermənistən KİV-ni izləmək, informasiyaları müqayisə etmək də idi".

Amma bütünlükə biz qarşıya qoyulan məqsədə nail ola bildik. Bütün bunlar bir daha göstərdi ki, hökumət rusdilli medianın inkişafına, möhkəmlənməsinə xüsusi diqqət ayırmalı, onu hər cür dəstəkləməlidir".

"Turan" informasiya agentliyinin direktoru, eyni zamanda rusdilli contact.az saytının rəhbəri Mehman Əliyev də təsdiqlədi ki, melum günlerde rusdilli saytlara ciddi maraq olub. Müsahibimizin sözlərinə görə, Ermənistandan, Rusiyadan sayıta girənlərin sayında xüsusi artım olub: "Həmin ölkələrde yaşayan oxucunu daha çox Azərbaycan tərefinin baş verənlər barədə fikirləri maraqlandırırdı. Belə tədbirlər olanda hadisələr baş verəndə oxucuların sayıda artım müşahidə olunur. Amma mən hesab edirəm ki, hemin o informasiyanı təmin etmək, vəziyyətlə bağlı dolğun təsəvvür, fikir yaratmaq üçün kifayət qədər informasiya yox idi. Biz bunu sistemli şəkildə görmədik. Əsasən də birinci gün çox cətin idi. Bu baxımdan da oxucuda ilkin təsəvvürün yaranması çox cətin idi".

□ Sevinc TELMANQIZI

Xaricdə təhsil programının dayandırılmasıının gerçek səbəbləri...

Ərəstun Oruclu:
"Hökumət xaricə təhsil almağa gedən gənclərin siyasi baxışlarının, dünyagörüşünün dəyişməsindən ehtiyat edir"

Məlahət Mürsüdü:
"Təhsil Nazirliyi yeni təkliflər üzərində işləyir"

Azərbaycanda həyata keçirilen xaricdə təhsil programının dayandırılması comiyyətdə birmənəli qəbul olunmadı. Demək olar ki, öksəriyyət təhsil nazirinin açıqlamasını təessüf hiss ilə qarşılıdı. Qeyd edək ki, səhəbat bütövlükde tələbələrin deyil, sadəcə, bakanlar təhsili alanların xaricdə təhsil programının dayandırılmasından gedir. Yeni hazırlanacaq programın uyğun olaraq xaricə, əsasən PHD və magistr səviyyəsində təhsilərini davam etdirmək istəyən gənclər göndəriləcək. Eyni zamanda dünyamın aparıcı ali təhsil müəssisələrindən professor-müəllim heyəti cəlb olunacaq. Cəmiyyəti isə bir neçə sual narahat edir. Bakalavrların xaricdə təhsil almasının dayandırılması nedən irəli gəlir? Səbəb təhsil almaq üçün gedən tələbələrin getdikləri ölkədə qayıtmış istəməsidir, yoxsa ölkəmizdə yaşınan iqtisadi böhran və dövletin gəlirlərinin azaldılması ilə bağlıdır? Yoxsa hökumət xaricdə oxuyan tələbələrin dünyagörüşlərinin və siyasi baxışların dəyişməsindən, onların daha çox azadlıq və demokratiya tələb etməsindən ehtiyatlardır? Qeyd edək ki, sonuncu sual da məhz ən çox müzakirə olunan səbəblərdən biridir.

"Yeni Müsavat" a açıqlamasında xaricdə təhsil programının dayandırılmasını şəhər edən politoloq Ərəstun Oruclu məhz sonuncu səbəbi, xaricə gedən tələbələrin siyasi baxışlarının dəyişməsi məsələsini önemli hesab edir: "Birinci, bu iqtisadi səbəblər inandırıcı deyil. Azərbaycanda dövlət büdcəsində xarici təhsilə ayıran illik vəsaitin məbləği 18 milyon manat olub. Bu, Azərbaycan büdcəsinin mində biridir. Bu çox kiçik məbləğdir və buna nəqəd etməklə iqtisadi vəziyyəti stabillaşdırmaq mümkün deyil. Tələbələrin təhsil alıqdən sonra geri qayıtmaması məsələsinidən mən ciddi əsas hesab etmirəm. Çünkü istənilən ölkədə qalan Azərbaycan vətəndaşı ölkəsi üçün vətəndaş olaraq qalır və hər zaman vətəni üçün faydalı ola bilər. Azərbaycanda son zamanlar geri qayıtmışla bağlı bir öhdəlik yox id".

Politoloqun fikrincə, hökumət xaricə təhsil almağa gedən gənclərin siyasi baxışlarının, dünyagörüşünün dəyişməsindən ehtiyat edir: "Sonuncu səbəb daha məntiqlidir. Çünkü Azərbaycanda hakimiyətin yüksək pillələrində təmsil olunan sovet düşüncəli insanlar xaricdə təhsil alan istənilən tələbəyə potensial casus və xəyanətkar kimi baxırlar. Həmin düşüncəyə görə, hətta dövlət programı ilə oxumuş, heç bir siyasi proseslərə qatılmayan gənclərin bir çoxu dövlət orqanlarında işə götürülmürdü, işsiz qalırdılar. Bu səbəbdən Azərbaycanı tərk etməyə məcbur qalırdılar. Bu gün de belə hallar kifayət qədərdir. Bu qərar da köhnə sovet düşüncəsinin təntənəsidir. Sabiq təhsil naziri Misir Mərdanov da demişdi ki, xaricə gedib təhsil alan tələbələrin başını dəyişirler. Yəni normal cəmiyyətdə təhsil alan gənclərin gelib Azərbaycanda bu eybəcərliliklərini görməsi və buna reaksiya verməsi çox təbii haldır. Ancaq görünür, Azərbaycan hakimiyətində bu gənclərin potensialından istifadə etmək istəyi yoxdur. Qərbən ən qatı düşməni olan İranın rəhbərliyində olan nazirlərin bir neçəsi Qərbədə təhsil almış insanların. Bəs onlar nə üçün düşünmürəkki ki, bu insanlar Qərbən casusu ola bilər?"

Azad Müəllimlər İnstitutunun rəhbəri Məlahət Mürsüdü göstərilən səbəbləri əsassız hesab edərək, sadəcə, mövcud programın vaxtının bitdiyini və yeni bir programın müzakirə edildiyini bildirdi: "Bu məsələ qeyd olunan səbəblərin heç biri ilə əlaqədar deyil. Bu program 2007-2015-ci illəri əhatə edirdi. Bu illər ərzində 3500 nəfərdən çox tələbə xaricə təhsil almağa göndərildi. İndi bu müddəti başa çatıb. Hər bir layihənin başlama və bitmə tarixi olur. Burada başqa səbəb axtarmağa ehtiyac yoxdur. Bu o demək deyil ki, tələbələrin xaricdə təhsil almaq imkanları tam əllərindən alınıb. İndi Təhsil Nazirliyi yeni təkliflər üzərində işləyir. Bu təkliflər görə, magistrler və doktorantlar xaricdə təhsil almağa göndərilecəklər. Bu programın bitməsinin iqtisadi səbəblərlə və ya tələbələrin geri qayıtmaması ilə əlaqəsi yoxdur. Oxumağa göndərilən tələbələrin qayıtmamaq haqqı yoxdur, onlar ölkələrinə qaydiyib buradakı öhdəliklərini yerinə yetirməlidirlər. Çünkü oxumağa gedərkən müqavilə ilə imzalayırlar".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

"İki saata bizi devirərlər"

Ermənistən rəhbərliyindəki mənbə Putinin Qarabağ planına dair sensasiyon açıqlama verib

Azərbaycan prezidentinin Administrasiyası tezliklə Dağılıq Qarabağ münəqişəsinə dair intensiv danışqların başlayacağı bəyən edib. Hələlik danışqların tezliklə başlayacağını, prezidentlərin görüşünün baş tuta biləcəyini İrvandə təsdiq etmirlər.

Bununla belə, "Kommersant" qəzeti yazar ki, Kreml doğrudan da mümkin qədər qısa zamanda tərəfləri danışqlar masası arxasına oturtmağa çalışır ve Qarabağ münəqişəsinin nizamlanmasına "olduqca müüm" əhəmiyyət verir.

Virtualaz.org xəbər verir ki, qəzet Rusiya prezidenti Vladimir Putinin tərəfləri hərbi əməliyyatların dayandırılmasına inandırıldıqdan sonra postsovet mənənətin bu en mürəkkəb münəqişəsinin uzunmüddətli həlliనin tapılması üçün sülh prosesi ni bərpa etmək fikrində qətidir.

Kremləki yüksək rütbəli mənbə qəzətə bildirib: "Moskvada Qarabağ münəqişəsinin nizamlanmasına fövqəladə mühüm əhəmiyyət verirlər. Biz bütün zəruri diplomatik mexanizmləri işə salmışıq ki, tərəfləri ən yaxın zamanda danışqlar masası arxasına keçməyə razı salaq".

Ermənistən XİN-in mətbuat katibi Tigran Balayan isə deyib ki, əger danışqlar baş-

layacaqsə, ancaq 2011-ci ildə təqdim edilmiş Kazan sənədi əsasında başlaya bilər. Söhbət münəqişənin nizamlanması üçün prezidentlərə təqdim edilən "yol xəritəsindən" gedir.

"Həmin sənədə əsasən Dağılıq Qarabağ ətrafindakı rayonlardan Qubadlı, Zəngilan, Cəbrayıllı, Kelbəcər rayonları, qismən Füzuli və Ağdam rayonlarının, üstəgəl Laçın rayonunun 13 kəndinin boşaldıqlarıdan, Ermənistən Dağılıq Qarabağla birləşdirən dəhlizin yaradılmasından" - qəzet yazır.

"Erənəi tərfi əvvəl Rusyanın vasitəciliyi ilə əldə edilmiş razılaşmaların müzakirəsi - geri qayıtmaga hazırlıdır. Qarabağ ətrafindakı rayonlar erməni qüvvələri tərəfindən ona görə zəbt edilib ki, sonra onları Dağılıq Qarabağın tanınmasının və fiziki təhlükəsizlik təminatının əvəzində geri qaytaracaq. İndiki şərtlərdə rayonları qaytarıq onlar Qarabağ əhalisini ölüdürəcəklər. Həc bir hakimiyət,

nə burada, nə Qarabağda başqa cür hərəkət edə bilmez. Ultimatumdan imtina edən kim onu iki saatə devirəcəklər. Biz heç vaxt əsas tələbələrin-Qarabağın müstəqilliyinin tanınmasından imtina etməyəcəyik".

Moskvadakı Karnergi fondunun eksperti Aleksey Malashenko isə hesab edir ki, Moskvadakı Qarabağ məsələsində feallaşması yeni geosiyasi dividentlər əldə etmək məqsədi daşıdır, sadəcə olaraq, göstərdiyi vasitəciliş səylərinin iflasa uğramasından və son hərbi eməliyyatlara qəfil yaxalanandan sonra sıfətini qoruyub saxlamaq isteyir. Onun fikrincə, Putini feal hərəkətlərə keçməyə məcbur edən Azərbaycan və Ermənistənla eyni vaxtda mürəkkəb münəbətlərdir.

"Rusyanın məqsədi Ermənistəndə imicincə qorumaq, Azərbaycanın isə əldən çıxış Qərbən təsiri altına düşməsinə imkan verməməkdir" - ekspert deyir.

Beşləklə, görünən odur ki, Putinin vasitəciliyi ilə danışqlar başlaşa belə, Ermənistəndəki rejim öz maksimalist tələbəndən-Dağılıq Qarabağın müstəqilliyi şərtində geri çəkilmə niyyəti ortaya qoymayacaq. Nəticədə danışqların neticesiz qalacağı bəri başdan ayındır. Ən uzağı bu danışqlar münəqişə ətrafinda gərginliyin müvəqəti olaraq səngiməsinə səbəb olacaq...

Aprelin 20-də səhər saatlarından etibarən Vergilər Nazirliyi əksər marketlərdə yoxlamalarla başlayıb. Nazirliyin əməkdaşlarının üz tutduğu obyektlərin əksəriyyəti iki marketlər şəbəkəsinə daxildir. Aprelin 20-də qapıları açan marketlər Vergilər Nazirliyinin mülki geyimli əməkdaşları ilə qarşılaşıblar. Nazirlik əməkdaşları marketlərdə kassalarda aparılan əməliyyatlara nəzarət ediblər.

Bakıda fəaliyyət göstərən iki marketlər şəbəkələrindən bir neçəsində deyilənləri yerində müşahidə etməyə çalışdıq.

İlk baş çəkdiyimiz "Grand" marketlər şəbəkəsinin "Həzi Aslanov" metro stansiyasının çıxışındaki mağazası oldu. Marketə daxil olarkən kassaların etrafında bir neçə kostyumlulu şəxsin dayandığını ve kassalardakı əməliyyatlara nəzarət etdiklərini gördük. Bu şəxslərin kimliyini market əməkdaşlarından öyrənərkən məlum oldu ki, onlar Vergilər Nazirliyinin əməkdaşlıdır və səhər saatlarından etibarən marketə gəliblər.

Nazirlik əməkdaşları əsasən kassa əməliyyatlarına, satıcıların işinə nəzarət edirlər. Saat 10:00-dan marketə gələn nazirlik əməkdaşlarına çay süfrəsi də açılıb. Onlar kassaların yanında mürəbbəli, limonlu çaydan içərek, müşahidələrini davam etdirirdilər.

Market əməkdaşları ilə etraflı söhbət edə bilməməyimizin səbəbi nazirlik əməkdaşlarının orada olması idi. Yoxlamalarla bağlı vergi müfəttişlərindən də münasibət övrənməyə cəhd etdi. Lakin nazirlik əməkdaşları bu barədə nazirliyin mətbuat xidmətinə müraciət etməyi məsləhət göründür.

Daha sonra yaxınlıqdakı "Neptun" marketinə yollandıq. Burada da eyni ilə kassaların başında bir neçə kostyumlulu şəxsin müşahidə apardığının şahidi olduq. Marketdə çalışanlardan öyrəndik ki, həmin şəxslər Vergilər Nazirliyinin əməkdaşlıdır və səhər saatlarında etibarən marketə gəliblər.

Market əməkdaşları son zamanlar nazirlik tərəfindən tez-tez yoxlamalar aparıldığını və bunun onların işinə çox ciddi problemlər yaratdığını bildirdilər. Həmçinin onu da öyrənə bildik ki, "Neptun" marketlər şəbəkəsinin bütün filiallarında vergi müfəttişləri tərəfindən yoxlamalar aparılır.

"Supermarket N 1" mağazalar şəbəkəsinin Xətai rayonu, Nobel prospekti 189A ünvanına yollandıq. Market əməkdaşlarından öyrəndik ki, Vergilər Nazirliyinin işçiləri tərəfindən səhər saatlarında yoxlama aparılıb. Lakin daha sonra nazirlik əməkdaşları gediblər.

"Supermarket N 1" mağazalar şəbəkəsinin Nəsimi rayon, Salamzadə 110 ünvanında yerləşən filialından da musavat.com-a bildirildi ki, həmin mağazada və şəbəkənin digər marketlərində də yoxlamalar aparılıb.

Azərbaycanda en böyük marketlər şəbəkəsi olan "RAHAT" marketlər şəbəkəsi də vergi yoxlamalarından nəsibini alıb, orada da yoxlamalar aparılıb.

Xatırlaqla ki, bu şəbəkənin 10 mağazası bağlandı. Həmin mağazaların 6-sı Bakıda, 4-ü isə rayonlarda fəaliyyət göstərirdi. Həmin marketlərin bağlanma səbəbi kimi vergi dərəcələrinin yüksək olması göstərildi.

Musavat.com-a daxil olan başqa bir məlumatə görə, "ENDI" mağazalar şəbəkəsinin bir neçə marketi aprelin 20-də yoxlamalarından sonra bağlandı. Bu şəbəkənin Bakıda 12 marketi fəaliyyət göstərirdi. Həmin marketlərdən 4-nün vergi yox-

Marketlərdə vergi müfəttişlərinin gaylı, mürəbbəli yoxlama əməliyyatı

Sahibkarların Şahin Mustafayevə müraciətindən sonra mağazalarda vergi müfəttişləri peyda olub; **nazirlik**: "Bu tipli yoxlamalar Vergi Məcəlləsinə uyğun aparılır"

lamalarından sonra bağlılığı bildirilir.

"Bizim", "Fresco", "Səbət", "Makromart", "Araz", "Bolmart", "Favorit" marketlər şəbəkələri də vergi yoxlamalarından nəsibini alıb, orada da yoxlamalar aparılıb.

Xatırlaqla ki, aprelin 18-də "Rahat", "Bizim", "Fresco", "Səbət", "Makromart", "Araz", "Neptun", "Bolmart", "Favorit" kimi iri market şəbəkələrinin rəhbərləri iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayevə müraciət etmişdilər.

Sahibkarlar vergi dərəcələri və digər ödəmələrin qiymətlərin stabil saxlanması imkan vermediyi, devalvasiya neticəsində əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşdüyü bildiriblər. Bu müraciətdən sonra nazir-

sahibkarları qəbul edərək, onları problemlərini dinləmişdi.

Nazirlikdən verilən açıqlamada isə bildirildi ki, sahibkarları narahat edən problemlər araşdırılır.

Dünəndən başlayaraq,

vergi yoxlamaları daha da ge-

niş miqyasda aparılmağa başlanıb.

"Neptun" və "Grand" marketlər şəbəkəsinin bəzi mağazalarında da dövriyyənin müeyyənəşdirilməsi məqsədilə mütəmadi olaraq aparılır və bu zaman onların normal fəaliyyəti üçün heç bir maneə yaratırıb".

□ İlkin MURADOV
Fotoğraf müəllifindir

OPEK-in ləğvi gündəmdə - neft bazarına nəzarət itir...

Qurumun nüfuzunun getdikcə aşağı düşməsi və neft bazarına təsirlərinin itirilməsi bazara da təsir edəcək...

Neftlə bağlı uğursuz Doha görüşündən sonra OPEC-in ləğvi ilə bağlı müzakirələr başladılıb. Bildirilir ki, Doha sammitində neft hasilatının dondurulması ilə bağlı razılışmanın əldə olunmaması OPEC təşkilatının ləğv olmasına gətirib çıxara bilər. ABŞ-in Kolorado ştatında yerləşən IHS konsalting şirkətinin müdür müavini, energetika sahəsi üzrə tarixçi, "neft qurusu" Daniel Yerginin sözlərinə istinadən xəbər verir ki, OPEC artıq heç nəyə qadir deyil: "Kartel neft bazarda vahid güc kimi çıxış etmir və onun üzvləri öz maraqlarını güdürü".

Bundan başqa, OPEC son illerde öz məhdudiyyətlərinə belə emel edə bilməyib. Belə ki, 2015-ci ilin dekabr ayına qədər OPEC təşkilatı gündəlik 30 milyon bareldən çox neft hasil etmək barədə qərar qəbul etse də, bu limit hər zaman pozu-

lub və neft hasilatı 31-32 milyon barelə çatıb. Ekspertlər neft bazardır hasılət artması durumda vəziyyətini də pişəcəyini bildirirlər. Beynəlxalq Enerji Agentliyinin (IEA) məlumatına görə, Rusiya şirkətləri mart ayında hasilatı də 220 min barrel/gün artırıraq 10,91 milyon barrel/günə yüksəldiblər. Belə ki, Rusiya Mər-

kəzi Dispetçer İdarəsinin məlumatına görə, fevralda bu ölkədə hasilat yanvar ayı ilə müqayisədə 5,3 faiz artıb. "VYGON Consulting" şirkətinin təhlillərinə görə, hətta neft hasilatının azaldılması belə bazaarda tarazlığın berpasına gətirib çıxara bilməz. Tarazlığın yaranması üçün OPEC təyin etdiyi limitlər çərçivəsində hərəkət etməlidir. Şir-

yasəti ilə bağlı kifayət qədər işlər görür. İndiki halda da yalnız onu qiymət müstəvisinə çəkib, dəyərləndirməni düzgün hesab etmirmə. OPEC ləğv olunsa, başqa bir qurum yaranacaq, neftdən kənar ölkələrin birliyi yaranacaq. Çünkü neft ixrac edən ölkələrin birliliyinə həmişə ehtiyac olub. Bundan sonra da ehtiyac olacaq. Həmdə OPEC-in ləğvi qiymətlərinə dənə ucuzaşmasına təkan verə bilər. Çünkü ümumiyyətə koordinasiya, əlaqə tamamilə kesilər".

Ekspert Natiq Cəfərli isə qeyd edib ki, OPEC bir ciddi bazar oyunçusu kimi nüfuzunu getdikdə itirir: "Bu, ayındır. Çünkü cəmi on il bundan qabaq dünyada neft hasilatının az qala yarısını OPEC ölkələri verirdi. Amma bu gün OPEC ölkələrinin dünya neft hasilatında payı 30 faiz qədər enib. Getdikdə də enməsi gözlənilir. Çünkü OPEC-dən kənar ölkələrdə hasilat xeyli dərəcədə artır. Bazar payının azalması təbii ki, nüfuzun da azalmasına gətirib çıxardı. Bundan başqa, OPEC-dən böyük problemlərdən biri OPEC daxilindəki müxtəlif ölkələrin müxtəlif maraqlarının olmasıdır. Hər bir OPEC üzvünün özünə təşkilatın ümumi maraqlarından başqa öz dövlətinin də maraqları var ki, bu da ümumi razılığı gəlməkdə çox böyük problemlər yaradır. Digər məsələlərdən biri isə ondan ibarətdir ki, OPEC daxilində qəbul

olmuş qərarların nəzarət edilməsi və cəzalandırılması, bu qərarların pozulması halında ölkələrin cəzalandırılması meyanizmi yoxdur. Bu, ancaq obrazlı desək, "centlmen sazişi" kimi fəaliyyət göstərirdi. Bütün bu problemlər ona gətirib çıxardı ki, OPEC bir təşkilat kimi neft bazarında nüfuzunu itirməyə başladı. Son iki ilde artıq həmçinin məlum oldu ki, OPEC daxilində ciddi razılaşmalarla gəlmək çox çətdir. Və bu proses xeyli dərəcədə çətinliklərle qarışlaşacaq. OPEC-in bir diskussiya klubuna çevriləmisi məsələsini gündəmə gətirə bilər. OPEC ölkələri, neft istehsal edən ölkələr sadəcə bir platforma kimi ondan istifadə edərək ilə iki dəfə toplaşaraq neft bazarının perspektivlərini müzakirə edərək ümumi konsepsiya etrafında müzakirələr təşkil edə bilər. Çünkü OPEC-in qalmasıda maraqlı olan ölkələr də var, o cümlədən Səudiyyənin çox böyük nüfuzu var, demək olar ki, OPEC-i tekbaşa idarə edir, körfəz ölkələri ilə bir yerdə danişqə aparır. Ona görə də düşünmürəm ki, ləğv olunacaq. Amma nüfuzunun getdikcə aşağı düşməsi və neft bazarına təsirlərinin itirilməsi artıq reallığıdır və bu tendensiya davam edəcək, sadəcə, bazarlar gələcəkdə OPEC toplantılarına heç bir reaksiya verməyəcəklər. OPEC toplantılarının ehemiyəti xeyli dərəcədə azalacaq".

□ Röya RƏFIYEVƏ

Dünən Quzey Kipr Türk Cumhuriyyətinin (QKTC) Bakı təmsilçisi Ufuk Turqaner "Yeni Müsavat" qəzetiin qonağı oldu. Fevralın 1-dən Azərbaycanda rosmən fəaliyyətə başlayan xanım diplomat redaksiyamızla tanış olmaqla yanaşı, qəzeti məsələlərdən, Azərbaycanda da həssaslıqla izlənilən Şimali Kiprin taleyi ilə bağlı müzakirələrdən, Azərbayan-Kipr münasibətləri, "Yavru Vatan"ın turizm və təhsil potensialı və digər mövzulardan bəhs etdi. Baş redaktorümüz Rauf Arifoglu'nun iştirak etdiyi səhbiəti diqqətinizə çatdırırıq.

Rauf bəy qonağı salamlaşdırıldıqdan sonra ilk sualı verdi:

- *Ufuk xanım, 2 ay yarımınız Azərbaycandasınız. Azərbaycanı sevdinizmi? Ölkəmizi necə gördünüz, necə tanıdırınız?*

- Azərbaycanı çox sevdim. Yavaş-yavaş Bakı kənarına da gedəcəyik. Ancaq hələ ki Bakıda oluram. Şəhəri gəzirkir.

- *İlk dəfədir Azərbaycandasınız, təsəssüratınız necədir? Məryusluqmu var, sevincimi? "Nə yaxşı ki, gəldim", deyirsinizmi?*

- Nə yaxşı ki, gəlmisəm, niyə daha əvvəller gəlməmişəm, deyirəm (gülür). Şəhər də çox gözəldir, insanlar da. Qonaqpərvər və yardımsevər insanlardır. Burda olmaqdan çox məmnuuq.

- *Türk Kiprinin elçiliyinin Azərbaycandakı missiyası nədir? Kipr dövləti niyə Azərbaycanda təmsilciliyini açdı, bu bölgədən nə gözləyir?*

- Quzey Kipr Türk Cumhuriyyəti burdakı təmsilciliyini 1997-ci ildə açdı. Məndən qabaq 4 təmsilcimiz, 4 böyükəlmiz oldu burda, hamısı da çox dəyərli xarici işlər mənsubu. Bütün gözlətimiz can Azərbaycanlı dostluğunumu və bu günə qədər olan əlaqələrimizi inkişaf etdirmekdir. Bilirsiz ki, Şimali Kiprda mövcud iqtisadiyyatın lokomotivi turizm və universitet sektorudur. Bizim Azərbaycanın arzu-istəyimiz budur ki, daha çox gəncimiz Şimali Kiprda təhsil alınsın. Bunu çox arzuluyıram.

- *Kipr universitetlərinin standartları azərbaycanlı gənclərin maraşını özüne cəlb edə bilirmi?*

- Şübhəsiz. Bizim universitetlərde təhsilin səviyyəsi çox yüksəkdir. İngiliscə təhsil verirlər. Azərbaycan gəncləri təhsil alıb ölkələrinə döndükdən sonra burada çox faydalı olacaqlarına inanıram. İstər turizm sektoru, istərsə iqtisadi sahələr üzrə buyurub Şimali Kiprda yüksək təhsil alınsınlar. Çünkü gerçəkden standartlar çox yaxşıdır. Universitetlərimizin yataqxanaları var, orada təhlükəsiz şəkilde tələbə həyatını gözəl keçirə bilərlər. Bir də ki, dil səxintisi yoxdur, hər kəs türkçə danışır.

- *Turizm sektorunda vəziyyət necədir? Kiprin Azərbaycan turistlərini qəbul etmək üçün potensialı varmı? Orda imkanlar necədir?*

- Bizim çox gözəl hotellərimiz var, yeniyə böyük hotellər inşa edilib. Onların göstərdiyi xidmətlər də çox yüksək səviyyədədir. Bir ailə uşaqları ilə birlikdə gedib çox gözəl tətil keçirə bilər. Men istərdim ki, daha çox azərbaycanlı qardaş-bacımız Quzey Kiprə gedib oranı görsün. Gerçəkden çox xoşlarına gələcək,

"Azərbaycanlı qardaşlarımızı Şimali Kiprda görəcəyirik"

Ufuk Turqaner: "İstərdim daha çox azərbaycanlı Şimali Kiprə gedib oranı görsün; gerçəkdən çox xoşlarına gələcək, zövq alacaqlar, gözəl havası, təbiəti var..."

"Azərbaycanın bizimlə əlaqələrini inkişaf etdirməsi Kiprda bağlı müzakirələrə müsbət təsir edəcək, budur önəmlisi"

zövq alacaqlar, gözəl havası, təbiəti var...

- *Hər halda, məqsəd yalnız Kiprə tələbə, turist aparmaq, qazanmaq deyil. Həm də Kiprə tanıtmaq niyyəti var...*

- Təbii ki, tanıtmaqdır məqsəd. Zətən Kiprə hər gedən bir elçi olur. Bu, hər yerdə belədir.

- *Sizin elçiliyin siyasi bir missiyası varmı? Məsələn, sizin Quzey Kiprin dövlət olaraq tanınması kimi çalışmalarınız var mı?*

- İndi Azərbaycanın bizimlə bağlı bir çəkingənliyi var. Yeni diplomatiya sahəsində çox irəli getmək istəməm.

- *Azərbaycan, qardaş ölkə bizi tanısın" deyə, bir gözlənti var, yoxsa indiki vəziyyəti anlayılsın qarşılığınız?*

- Əslindən məqsədimiz tanınımı on plana çıxarmaq şəklinde deyil. Amma bilirsiniz ki, Kiprda iki lider arasında (yunan və türk Kiprinin liderləri-E.P.) müzakirələr davam edir. Azərbaycanın bizimlə əlaqələrini inkişaf etdirməsi Kiprə bağlı müzakirələrə müsbət təsir edəcək. Budur önemli olan. Bizim istədiklərimiz budur ki, müzakirələr başa çatınsın, həm kiprli türklərə, həm de yunanlırlar adada ədələlli şərtlər daxilində yaşamaq imkanı tanınsın. Yoxsa bir anlaşılma əldə edək, ertəsi gün pozulsun, bunu istəmirmik. Dediym ki, Azərbaycanla əlaqələrimizin yaxşı olması, inkişafı təbii ki, müzakirələrə müsbət təsirini göstərəcək. Çünkü yunan tərfəyə gərəcək ki, Kipr türklərinin də digər ölkələrlə əlaqələri var.

- *Cənubi Qafqazın başqa hanlığı ölkəsində Türk Kiprinin təmsilciliyi var?*

- Cənubi Qafqazın başqa hanlığı ölkəsində Türk Kiprinin təmsilciliyi var?

- Cənubi Qafqazda təkcə Bakıdadır. Amma ümumilikdə bizim 22 ölkədə təmsilciliyimiz var.

- *Kiprə bağlı müzakirələr necə gedir, hansı səmtə gedir? Siz böyükəlmələrə qarşıdır? Kiprə na verəcək? Yeni hökumətə çalışmalardır, müzakirə-*

"Bizim Azərbaycandan arzu-istəyimiz budur ki, daha çox gəncimiz Şimali Kiprda təhsil alınsın"

lər daha irəli gedəcək, yoxsa
əksinə olacaq?

- Yox, tərsinə ola biləcək bir şey görmürəm. Siyaset dəyişməyəcək. Prezidentimiz də, hökumətimiz də tam olaraq hərəkət edəcək. Önümüzdəki günlərdə hökumət Məclisə programını təqdim edəcək, etimad alacaq və rəsmən qurulmuş olacaq.

- *Siz Azərbaycanda rəsmi tövənlərə qatılarsınız mı? Dəvətlər olur musa?*

- Bəli, dəvətlər aldığımızda təbii ki, qatılırlıq.

- *Bakıda yunan səfiri ilə görüşüsünüz mü?*

- Yox, heç vaxt görüşməmişim (gülür). Amma görüşə bilərik, bunda bir problem yoxdur. Çünkü mədəni dialoq daha önemlidir. 2016-cı ildəyik, dialoqun yalnız faydası var. Anlatmaq, dinləmək çox önemli məsələlərdir.

- *Azərbaycan ictimaiyyəti
Kipri tanıyır mı? Bir araşdırma apardınız mı? Sizdən avval dörd səfir gəlib. Rəsmi şəkildə təmsilçi deyilir, amma biz siz böyükəlmələrə qarşıdır edirik. Səfirlər gəlib-gebiblər, bir şey yarada biləbilərlər? Sadə insanlarla görüşdüyünlər, təməsda olduğunuz zaman sizin Türk Kiprindən gəldiğinizi bilmək onların reaksiyası nə olur, tanıylar mı?*

- Necə bir həll razılaşmasının olacağını təbii ki, qarşısındaki günlərdə görəcəyik. Şübhəsiz ki, azaldılacaq, Annan planında da bu barədə var idi.

- *Yeni hökumət qurulur. Bu, Kiprə na verəcək? Yeni hökumətə çalışmalardır, müzakirə-*

çox isti qarşılıqlar, hər kəs çox mədənidir. Yəqin ki, onların hər birinin Kiprə yolu düşüb, etrafı bilirlər, insanları tanıylar. Çox gözeldir.

- *Böyükəlcə olaraq gündəlik iş qrafikiniz necədir, işə nə zaman başlayırsınız? Qəbul olunur?*

- Təbii ki. Ziyanətçilər gelir, yaxud mən çöle çıxıram, bu gün bura gəldiyim kimi. Erkəndən başlayıraq, saat 9-da ofisimizi açıraq, axşam 6-ya qədər ofisimizdə hər kəsi gözləyirik. Ki-

minə hansısa problemi varsa, buyurub müraciət edə bilər, heç bir maneə yoxdur.

- *Ufuk xanım, Bakıya gəldiğiniz ilk günlərdə qəzətimizə müsbət olunurdu. Kipr türklərinin bu istəyinizi rəsədlərlə təsdiq etməsi üçün hansı addımlar atılsın?*

- Təbii ki, Azərbaycana Şimali Kipr Türk Cumhuriyyətinin pasportu ilə yox, öz pasportumuzla gələk. Ətan müddətdə Kipr türklərinin bu istəyinizi rəsədlərlə təsdiq etməsi üçün hansı addımlar atılsın?

- Azərbaycan tərəfi ilə müzakirələr aparılırmış?

- Təbii ki, Azərbaycana Şimali Kipr Türk Cumhuriyyətinin pasportu ilə gəlməyəmiz daha çox insanın bura səfər etməsinə səbəb olacaq. Bu, sizin ökəniz üçün də çox faydalı olur. Dediym ki, azərbaycanlı qardaşlarımızı da Şimali Kiprda gözləyirik. Bu, qarşılıqlı bir iş olar. Kiprə gələnlər də əslinde bizim təbliğatçılarımız olalar. Bu da gözəl bir başlangıç olar.

- *Avropa Birliyi və Türkiye arasındakı münasibətlərdə yeni mərhələ başlayıb. Bu münasibətlər Şimali Kiprin taleyi üçün nə vəd edir?*

- Biz də Xarici İşlər Nazirliyi olaraq bu prosesi, Avropa Birliyi ile Türkiyənin əlaqələrini yaxınlaşdırmaq istəyirik. Bizim də Şimali Kipr olaraq Avropa Birliyi ilə temaslarımız olur. Çünkü dediyim ki, bu prosesdə fürsəti əldən verməmək, geriye düşməmək lazımdır. Biz də prosesi yaxınlaşdırmaq istəyirik. Zətən bizim də Brüsselde təmsilciliyimiz var, bundan önce mən də orda çalışmışım. Bu gün də orda çox gərgin işlər gedir. Nazirliyimizdən də nümayəndələrimiz davamlı şəkildə Brüsselə səfər edirlər və o münasibətlərin daha da yaxınlaşması üçün işlər aparılır. Avropa Birliyində müxtəlif sahələr üzrə layihələr də həyata keçirilir. Bu, gözəl bir çalışmamışdır.

- *Azərbaycan rəsmiləri ilə görüşdündürmü? Onların sizə münasibəti necədir? Yəni bir Kipr təmsilcisinə münasibəti qardaşla münasibətidir mi, diplomatikdirmi, yoxsa soyuqdur?*

- Bəli, çox razıyam. Uşaqlar da burada olduqlarına görə razıdırlar.

- *Azərbaycan rəsmiləri ilə görüşdündürmü? Onların sizə münasibəti necədir? Yəni bir Kipr təmsilcisinə münasibəti qardaşla münasibətidir mi, diplomatikdirmi, yoxsa soyuqdur?*

- Açıq, hələlik xarici işlər naziri ilə görüşə bilməmişik, çalışmalarımız davam edir, qısa zamanda görüşəcəyimizə ümidi edirik. Ancaq digər ünvanlarda

Iyunun 18-də 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsində təkrar deputat seçkisi keçiriləcək. Artıq bu barədə prezidentin sərəncamı var. Mərkəzi Seçki Komissiyası və müvafiq Daire Seçki Komissiyası seçkilərə hazırlıq işlərinə başlayıb.

Qeyd edək ki, ötən il noyabrın 1-də keçirilən parlament seçkilərində 90 sayılı dairədə həmin dairənin deputati Çingiz Əsədullayev yenidən mandat qazanmışdı. YAP-in siyahısında olmasına baxma yaraq noyabrın 17-də Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsində seçkinin nəticələri leğv edildi və Əsədullayev məndətsiz qaldı.

Hakim partyanın 90 sayılı dairədə təkrar seçkilərdə kimin namizədiyini irəli sürəcəyi barədə hələ rəsmi informasiya yoxdur.

Müxalifət partiyalarının təkrar seçkide iştirak edib-ətməyəcəyini araşdırırdı.

AXP sədri Pənah Hüseyn şəxsən özünün təkrar seçkilərdə iştirak etmək fikrində ol-

madiğini dedi: "Özümüz nəməzəliyimizi vermək fikrində deyil. Həmin dairədə keçiriləcək seçkide namizəd irəli sürmək və ya başqa namizədi müdafiə edib-ətməmək məsəlesi isə partiyada müzakirə edilməyib. Müzakirələrdən sonra qərar veriləcək".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağızadə isə bildirdi ki, 90 sayılı seçki dairəsində təkrar seçkide iştirak edib-ətməmək məsəlesi bir dəfə partiyanın Rəyasət Heyatında müzakirə edilib, ancaq yekun qərar verilməyib: "Partiyada ümumi fikir beledir ki, seçkide iştirak edilsin. Amma yekun qərar partyanın Rəyasət Heyatı yenidən müzakirə etdikdən sonra verəcək".

AMİP-in sədr əvəzi Arzuhan Əlizadə isə seçkide iştir-

Müxalifətdən 90 sayılı dairədə təkrar seçkilərə kimlər qatılacaq...

Demokratik düşərgədə seçkide iştirak məsələsində fikir ayılığı

rak etməyəcəkləri ehtimalının daha yüksək olduğunu söylədi: "Məsələ partiyanın Siyasi Şurasının 15 aprel tarixli iclasında müzakirə olunub və ilkən olaraq seçkilərdə iştirak etmək fikri üstünlük təşkil edir. Qərara alınıb ki, məsələ növbəti iclasda gündəliyə salınsın və həmin iclasda seçkide iştirakla bağlı yekun qərar verilecek.

Seçkilərin demokratik keçirilməsi üçün ilk növbədə Azərbaycanın seçki sistemində köklü dəyişikliklər edilməlidir. Bura proporsional seçki sisteminin bərpasından tutmuş seçki komissiyalarının formalaşmasında daqiq dəyişikliklər daxildir. Bununla paralel olaraq demokratik seçki mühiti formalaşdırılmalı və cəmiyyəti seçkili orqanların həqiqətən də seçki yolu ilə təşkil oluna biləcəyinə inandırmaq lazımdır. Nəhayət, bütün bu kompleks tədbirlərin həy-

ta keçirilməsi üçün hakimiyyətin siyasi iradəsi olmalıdır. Siyasi iradə olmayacaqsa demokratik seçki keçirilməsi de xəyal olaraq qalacaq".

VİP sədri Əli Əliyev isə dedi ki, 18 iyundə seçkide iştirak edib-ətməmək məsəlesi ilə bağlı siyasi şuranın qərarı olmalıdır: "Bele tədbirlərə kolleqial qurumlar qərar verir. Bu həftənən bazar günü növbəti toplantıımız olacaq. Yəqin ki, bu məsələyə də münasibət ifadə edəcəyik. Bu, məsəlenin rəsmi və hüquqi tərifidir. Təkrar seçkisinin siyasi tərifinə gelidikdə isə mənim mövqeyim belədir ki, iqtidár siyasi seqmentdə irada nümayiş etdirilməlidir. Çünkü seçkini müəyyən edən MSK və qanunvericilik yerindədir. Hətta MSK sədri də dəyişmedi. 2015-ci ilin noyabrında iqtidárın siyasi dəyişiklik istəmədiyi əyani olaraq göründür. Hətər iqtidárın siyasi açılım mövqeyi olacaqsas,

məsəleyə müsbət baxmaq olar. Yox, hakimiyyət susqun parlamente üstünlük verəcəkse, enerji məsəfə etməyin mənası qalmır. Təcrübə göstərir ki, administrativ resurslar istenilən səviyyəli kampaniyani heç endirmək güclündədir. Bu mənim mövqeyimdir. Siyasi Şuranın mövqeyi bazar gülün bilinəcək".

ADP sədrinin birinci müavini Hesret Rüstəmov seçkide iştirak etməyəcəklərini bildirdi. Səbəbini isə belə izah etdi ki, demokratik seçki üçün lazımlı olan şərtlər təmin edilməyib: "MSK-nin formalasmasında da, gördüyü kimi, heç bir dəyişiklik olmadı. Başqa sözə desək, təkrar seçkisinin necə keçiriləcəyi təsəssüf ki, indidən bəllidir. Hətər hökumət çıxıb beynətən vəsət kimi, Ağdaş dairəsində seçkini nümunə üçün tam mədaxiləsiz və ölkədəki demokratik ölkə sefirliklərinin, beynəlxalq təşki-

latların nəzarəti ilə azad keçirəcəyik, onda qərarımıza yenidən baxa bilərik".

Müsavat Partiyası da 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsində təkrar seçkilərə qatılmaq qərarında deyil. Partiyanın Diyan üzvü Razim Əmiraslanlı bildirdi ki, partiya olaraq seçkide iştirak niyyətləri yoxdur: "Ötən ilin noyabr ayında keçirilən seçkilərdə iştirak etmək ilə bağlı Müsavat Partiyası qərar vermişdi. Hətta 30-a yaxın dairədə namizədlərimiz də qeydə alınmışdı. Amma təəssüf ki, hakimiyyət bütün seçkilər olduğu kimi bu seçkinin də azad, ədaletli keçirilməsi üçün iradə göstərmədi. MSK-nin yenidən formalasılmasında hakimiyyətin demək olar ki, dəyişikliyə getməsi də göstərdi ki, hələ də hakimiyyət seçkiləri həmşəki şəkildə keçirmək fikrindədir".

□ Etibar SEYİDAĞA

Azərbaycanda ordu quruculuğuna nə vaxt başlanıb?

Pənah Hüseyn: "Milli ordunun yaradılmasına AXCP hakimiyyətindən əvvəl başlanmışdır"

AXCP sədri Əli Kərimli özünün facebook səhifəsində Əbülfəz Elçibey hakimiyyəti zamanında ordu quruculuğu, ordunun peşəkarlığının artırılması mövzusunda qeydlər yazıb. Əli Kərimli bildirib ki, ordu quruculuğu, ordunun peşəkarlığının artırılması, daha müasir silahlarla təchiz edilməsi dövlət katibi olduğu zaman onun üçün prioritet olub. Əbülfəz Elçibeyin prezident olduğu bir ildə sonuncu iki ay ərzində dövlət katibi (zaman Prezident Administrasiyasının başçısı belə adlanırdı) işlədiyini xatrladan AXCP sədri həmin 2 ayda bir neçə ciddi iş başladığını, bu işlərdən ən müümün ordu quruculuğu, peşəkar milli ordunun, xüsusilə təyinathların hazırlanması olduğunu qeyd edib.

Düzdür, Əli Kərimli bu prosesin bütövlükde prezident Əbülfəz Elçibeyin himaya və nəzarəti altında həyata keçirildiyini yazsa da, yazıdan çıxan ümumi nəticə budur ki, sanki Azərbaycanda nizami peşəkar milli ordu quruculuğu məhz onun dövlət katibi olduğu dövrde və bila vasitə özünün rəhbərliyi ilə həyata keçirilib.

AXCP sədrinin bu yazısı milli ordu quruculuğuna nə zaman, kimin dövründən başlandığı sualını gündəmə getirdiyindən kiçik araştırma

əyyən aktlar qəbul olunmuş və milli ordu quruculuğu işinə başlanılmışdı: "Amma AXCP yaradığı gündən başlayaraq Ermenistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsinin qarşısını almaq üçün milli ordunun yaradılması məsələsini qoymuşdu. Müdafiə Nazirliyinin yaradılması, milli ordu qurulmasına AXCP hakimiyyətindən əvvəl başlanılmışdı. AXCP hakimiyyəti dövründə də ilk gündən etibarən davam etdirildi".

Eyyən aktlar qəbul olunmuş və milli ordu quruculuğına gəlince, keçmiş baş nazir vurğuladı ki, nizami ordu var idi: "Nizami ordu var idi, nizamnamələr, əsasnamələr qəbul olunmuşdu. Əlbəttə, proses davamlı olaraq gedirdi və problemlər də var idi. Problemlərin tam aradan qaldırılması üçün də iş gedirdi. Milli ordunun yaradılmasına AXCP hakimiyyətindən əvvəl başlanılmışdı. AXCP hakimiyyəti dövründə də ilk gündən etibarən davam etdirildi".

□ E.SEYİDAĞA

Qubad İbadoğlu ittihamlara cavab verdi

"Sosial şəbəkədə yazılınlar həm qərəzlidir, həm məqsədliidir, həm də məntiqsizdir"

Azərbaycan Demokratiya və Rifah (ADR) Hərəkatının rəhbəri Qubad İbadoğlunun region səfərlərindən birində mərhum dövlət başçısı Heydər Əliyevin portreti olan otaqda tədbir keçirməsi müxalif düşərgədə birmənalı qarşılınmayıb. Müxalifət caməsinin temsilçilərinən olan Q.İbadoğlunun başı üstündə qarşı düşərgənin liderinin şəklinin asılması sosial şəbəkədə ciddi müzakirə edilməkdədir. Q.İbadoğlu özü isə bildirib ki, o, bu situasiyada heç bir problem görmür: "Cəlilabadda görüş zamanı bir hüquqluşun ofisində toplaşmışdır. Həmin otaqda da Heydər Əliyevin portreti asılmışdır. Ən önəmlisi bizim təşkilatımızın fəaliyyət planını vətəndaşlara çatdırmağımızdır. Yəni bizim üçün ən önəmlisi təbii ki, hərəkatımızın fəaliyyət planını, eyni zamanda gələcək fəaliyyəti üzvlərlə müzakirə etmək id. Ofis sahibi də buna şərait yaratdı. Sosial şəbəkədəki müzakirələrde bir qrup şəxslər buna etiraz bildirdilər. Bunu anormal hesab edirəm. Çünkü indiki halda Azərbaycanda çox şey Heydər Əliyevin adı, o cümlədən maşın sürdürüümüz yollar, gözdiyimiz parklar, xaricə səfər etdiyimiz hava limanı və digər obyektlər. Onların məntiqi ilə yanaşsaq, gərək biz aeroportdan da istifadə etməyək. Məndə elə bir kompleks yoxdur. Mən ADR Hərəkatının fəaliyyət programı və hesabat strateyiçisi çərçivəsində regionlarda görüşlərimi davam etdirirəm. Hətta bu zaman da ne önəmlisi bu görüşlər üçün daha rahat şəraitin yaranmasıdır. Bu şərait hansı məkanda olacaqsas, əsas odur ki, təhlükəsiz olsun. İştirak edən insanlar üçün narahatlılıq yaramasın. Kiminə şəklinin otaqda olması o demək deyil ki, onun ideologiyası burada müzakirə olunur. Bizim öz programımız və öz ideologiyamız var. Biz onu müzakirə etmək üçün regionlarda müəyyən çətinliklərə üzüşürük. Çünkü regionda toplaşmaq azadlığı Bakı ilə müqayisədə daha az tomin olunub. Məhdudiyyətlər var. Bu mahdudiyyətlər çərçivəsində də fəaliyyətimizi davam etdiririk. Bu baxımdan da düşünürəm ki, sosial şəbəkədə yazılınlar həm qərəzlidir, həm məqsədliidir, həm də məntiqsizdir. Onun əsasında fəaliyyətimizdə hansısa dəyişiklik etmək niyyətində deyilik".

□ RÖYA

Rusyanın xarici işler naziri Sergey Lavrovun Mongolustana sefəri zamanı geyimi diqqət çəkib və geniş müzakirələrə səbəb olub. Bildirilir ki, nazırın geyimi rəsmi qarşılıqla mərasimində uyğun olmayıb. Onun göy rəngli cins şalvarda görünməsi xeyli təcəccübə qarşılığının nəticəsidir.

Mongol cəmiyyəti və hökuməti tərefindən isə XİN rəhbərinin geyimi ciddi narazılıq doğurub. Ekspertlər bu geyimin arxasında bəzi həqiqətlərin dayandığını, bununla Rusiya hökumətinin Mongolustana mesaj verdiyini iddia edirlər. Əksəriyyət isə Lavrovun geyimini mongol cəmiyyətinə təhqir kimi qələmə verir.

Hər bir ölkənin rəhbərinin və rəhbərliyə daxil olan bir şəxsin digər dövlət səfəri zamanı geyimin önem daşıdığı sırr deyil. Rəsmi səfərlər zamanı geyim məsələsində hansı tələbin olması, yaxud bununla bağlı xüsusi bir protokol olub-olmaması müəmmalıdır.

Lavrovun geyimi Azərbaycanda siyasişlərə bağlı bu məsələni aktuallaşdırır. Belə ki, günü-gündən ölkəmizdə rəsmi geyimlərdən imtina hallarının güclənməsi barədə səhəbat etdir. O bildirdi ki, bəzə səfərlər zamanı məcburi olan geyim forması var: "Qarşılıqla zamanı rəsmi şəxs normal geyimdə olmalıdır. Bəzə ölkələrin rəhbərliyində təmsil olunan şəxslər, diplomatik korpusun nümayəndələri öz ölkələrinin milli geyimə üstünlük verirlər. Ziyafətlər və danışçılar üçün xüsusi geyimlər nəzərdə tutulur. Bu na əməl etmək zəruridir. Lavrova gəlincə, o, rahatlığı üçün təyyarənin içərisində istədiyi paltarı geyinə bilər. Amma rəsmi qarşılıqla zamanı xüsusi geyim forması var. Mütləq qalstukda olmalı, dünyanın qəbul etdiyi protokol qaydasına əməl etmeli idi. Amma o, təyyarədə nəyi geyinmişdə, o geyimdə də mongol rəhbərliyi ilə görüşdü. Qarşılıqla mərasimində biabırçı vəziyyət yaradı. Amerika kimi dövlətə getseydi, bu cür hərəkət etseydi, onu heç qarşılımazlıqlar, təyyarəni geriye qaytarardılar. Bu, Mongolustana qarşı hörmətsizlikdir".

Sabiq dövlət müşaviri, politoloq Qabil Hüseynli ilə Lav-

rovun səfəri zamanı müzakirələrə səbəb olan geyimi və ölkəmizdə rəsmi geyimlərdən imtina hallarının güclənməsi barədə səhəbat etdir. O bildirdi ki, bəzə səfərlər zamanı məcburi olan geyim forması var: "Qarşılıqla zamanı rəsmi şəxs normal geyimdə olmalıdır. Bəzə ölkələrin rəhbərliyində təmsil olunan şəxslər, diplomatik korpusun nümayəndələri öz ölkələrinin milli geyimə üstünlük verirlər. Ziyafətlər və danışçılar üçün xüsusi geyimlər nəzərdə tutulur. Bu na əməl etmək zəruridir. Lavrova gəlincə, o, rahatlığı üçün təyyarənin içərisində istədiyi paltarı geyinə bilər. Amma rəsmi qarşılıqla zamanı xüsusi geyim forması var. Mütləq qalstukda olmalı, dünyanın qəbul etdiyi protokol qaydasına əməl etmeli idi. Amma o, təyyarədə nəyi geyinmişdə, o geyimdə də mongol rəhbərliyi ilə görüşdü. Qarşılıqla mərasimində biabırçı vəziyyət yaradı. Amerika kimi dövlətə getseydi, bu cür hərəkət etseydi, onu heç qarşılımazlıqlar, təyyarəni geriye qaytarardılar. Bu, Mongolustana qarşı hörmətsizlikdir".

Lavrov geyimi ilə mongollar aşağıladı - cavab gecikmedi...

Mongolustan Rusiyaya nota verə bilər; Azərbaycanda "qalstuksuzlaşma" ənənəsi yaranıb; rəsmi şəxslər hansı geyimdə olmalıdır?

Qabil Hüseynli: "Cəmiyyətin istəyinə qarşı saymazlıq siyasətçiyə mənfi xallar gətirir..."

Politoloq mongol hökumətinin Rusiyaya nota verməli olduğunu da söylədi: "Buna mətbuat sərt reaksiya verdi. Lavrovun bu hərəkəti, monqolları aşağılaması hərə-

refli tənqid olundu. Burada beynəlxalq etiket normaları pozulub. Lavrovun hərəkəti saymazyanlıqdır. Mütləq lazımi qiymətini alacaq. Bu hərəkəti müxtəlif cür yozmaq olar. Ola bilər ki, təyyarədə həmin paltarda yatıb və dərhal qalxb paltarını dəyişməsi macəl tapmaya bilər. Amma bu, az ehtimal olunur. Bu geyimlə Monqolustanı kiçik dövlət kimi saymadığını da göstərə bilər. Bu, mongol xalqını aşağılamaq, təhqir etmek cəhdidir. Diplomatik aləmdə qinanmalı hərəkətdir".

Q.Hüseynli Azərbaycanda da rəsmi geyimə fikir verilməməsinə münasibət bildidi: "Cəmiyyətin müəyyən təbəqələrində geyime qarşı olan ciddilik aşağı səviyyəyə düşüb. Bəziləri üzü tüklü, cins

şalvarda qalstuk taxmadan resmi tədbirlərdə iştirak edirlər. Buna görə də Azərbaycan xalqının həmin şəxslərə hörməti getdikcə itir. Saymazlıq partiya sedrinə mənfi xallar getirir. Pedaqoq Uşinski müəllimlər deyirdi ki, siz elə geyinməlisiniz, özünüüz elə aparmalısınız ki, sanki hərtərəfi şübhə olan evdə yerleşmisiniz, hamı sizi seyr edir, görür. Ona görə geyiminizdə mənfilik olmamalıdır ki, əhalinin tərefindən müsbət qarşılığın. Müxalif nümayəndələr cəmiyyət qarşısında məsuliyyət daşıyan, bəlli missiyani üzvlərinə götürən şəxslərdir. Onlar hər şəyinə fikir verməlidirlər. Çünkü bu günün müxalifəti sabahın hakimiyəti demekdir".

□ Cavanşir Abbaslı

Obama Bəşər Əsədin qələmini "qırıb"

ABŞ prezidentinin açıqlaması dünya gündəminə oturub; **Şahin Cəfərli:** "Əsədsiz Suriya elə də uzaq perspektiv deyil..."

ABŞ prezidenti Barack Obamanın Suriya rəhbəri Bəşər Əsədlə bağlı son açıqlaması dünya gündəminin əsas müzakirəsinə çevrilib. Obama bildirib ki, Bəşər Əsəd həkimiyətdən getməyince, IŞİD-i tam məhv etmək mümkün olmayacaq.

Obamanın fikirləri ətrafında mövqelər fərqlidir. Əksər ekspertlər bununla Əsədin qələminin "sındığını" düşünürələr. Ancaq Amerika Əsədi devirmək üçün açıq hərəkətə keçsə, yəqin ki, qarşısında Rusiya dayanacaq. Əsədin getməsinə israr edən qardaş Türkiyə-

nin də bu proseslərde seyrçi qalmayacağı qəcilməzdər.

Politoloq Şahin Cəfərli he-sab edir ki, Əsədin qələmi çoxdan "qırıb": "Sadəcə, IŞİD təhlükəsinin ortaya çıxmazı onun devriləməsi prosesini xeyli ləngitdi. IŞİD-in İraq və Suriyada geniş əraziləri elə keçirməsi, Avropada terror aksiyalarına başlayaraq Qəribi təhdid etməsi, Avropaya miqrant axının güclənməsi ABŞ-in ve Avropa Birliyinin prioritətinin deyişməsinə getirdi. Neticədə rejim məsələsi arxa plana keçirib: "Əsəd rejiminin mövcud-

migrant axını ile mübarizəyə yönəldi. Bundan başqa, Rusyanın IŞİD-le mübarizə adı altında Suriyaya müdaxiləsi və İranın İngiləb Keşikçiləri Korpusunun hərbçilərini, "Hizbul-lah"çıları və İraq, Liviya, Əfqanistan və Pakistan kimi ölkələrdən toplanın şəhər könlülləri Əsəd dəstək üçün Suriyaya göndərməsi də rejimin mövqelərinin möhkəmlənməsinə səbəb oldu".

Şahin bəy onu da qeyd etdi ki, IŞİD-in zəifləməsi Əsəd məsələsini daha çox ona plana keçirib: "Əsəd rejiminin mövcud-

luğu radikal islamçılar və terrorçular üçün əsas stimullaşdırıcı amillərdən biridir. Terrorçular "kafir Əsəd"lə mübarizə adı altında öz siralarına adam toplayır və onları motiva edir. Bu amilin aradan qalxacağı təqdirdə təbi ki, IŞİD bitməyəcək, lakin onun əsas təbliğat və motivasiya mövzularından biri elində çıxmış olacaq. Avropa Birliyi ilə Türkiye arasında miqrant məsələsinə dair razılığın elə olunması və ardıcıl zərbələrin nəticəsində IŞİD-in müəyyən qədər zəifləməsi Bəşər Əsədin məsələsini yenidən ona plana çıxarıb. Eyni zamanda Əsəd faktor həzərda Suriya probleminin siyasi həlli üzrə danışçılar prosesində ciddi əngələr əvvəlib. Ateşkəsə baxmayaraq, rejim qüvvələri mötədil müxaliflərə hücumları davam etdirirler. Son günlər Hələb şəhəri ətrafında vəziyyət xüsusilə gərginleşib. Suriya müxalifəti atəşkesin faktiki olaraq sona yetdiyini bəyan edərək danışlardan çıxdığını, nə qədər ki, Əsəd hakimiyətdədir, problemin siyasi yolla həllinin mümkün olmadığını bildirib. ABŞ prezidenti Barak Obamanın Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə telefon əlaqəsi saxlamasına məhz bu hadisələr səbəb olub. Kremlin yaydıqı açıqlamadan fərqli olaraq, ABŞ metbuati telefon danışığının gərgin tonda keçdiyi xəber verib. Obama Putindən tələb etdi ki, Əsədə təsir göstərərək onun müxaliflərə qarşı hücumları dayandırmamasına nail olsun. Vaşinqton və ümumən

Qərb bu fikirdərdir ki, Əsədin Suriyanın geləcəyində yeri olmamalıdır. Rejim kecid prosesində ola bilsin ki, iştirak edəcək, lakin yeni Suriyada Əsədə hər hansı rol ayrılmayacaq. Əsədənif deyil ki, öten heftələrdə ərəbdilli medəda Əsədin istəfa verəcəyi və Suriyanı tərk edəcəyi barədə xəberlər yayılıb. Bu məsələnin ABŞ-Rusya danışçılarından müzakirə olunduğu şübhə yoxdur. Sadəcə olaraq, Rusyanın ehtiyatlaşığı iki məsələ var. Moskva üçün ən önemli məsələ Suriyadakı hərbi bazalarının tələyidir. Kreml Əsədin yox, öz hərbi bazalarının Suriyada qal-

masında israrlıdır və bunun üçün ABŞ-dan təminat almağa çalışır. Rusyanı narahat edən ikinci məsələ İranla münasibətlərin geleciyidir. Rusiya və İran Suriyada birlikdə hərəket edir və öz siyasetini elaqələndirir. Moskva ABŞ-la apardığı gizli danışqların İranla ikitərəfi münasibətlərə zərer verəcəyindən əkəndiyi üçün Tehrani da razi salacaq ki, sülh formulunun təpiləşməsini istəyir. Bu isə problemin həllində əlavə çətinlik yaradır. İstənilən halda, Rusiya Əsədin qalmasında israrlı olmayacağı. Əsədsiz Suriya elə də uzaq perspektiv deyil".

□ Cavanşir Abbaslı

"Azərbaycan Türkiyə üçün potensial böyük bazarlardan biridir"

Ötən il ərzində Türkiyə Azərbaycandan 602 min nəfər turist qəbul edib. "Report"un "Hürriyet"ə istinadən verdiyi xəbərə görə, bunu Türkiyə Hotelçilər Birliyinin (TÜROB) baş katibi Uyqar Koçəs bildirib: "İki ölkə mədəniyyət və dil sahəsində bir çox ümumi dəyərləre malikdir".

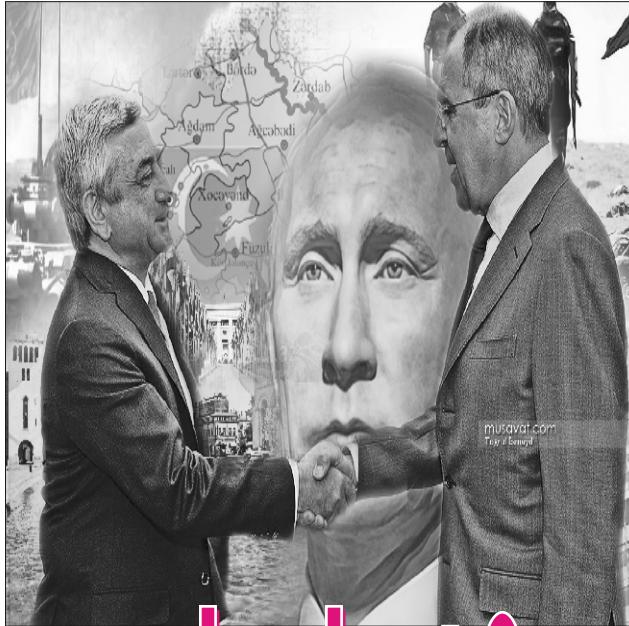
"Azərbaycan Türkiyə üçün potensial böyük bazarlardan biridir. Türkiyə azərbaycanlı turistlərin en çox ziyaret etdiyi ölkələrdən biridir. Azərbaycanda İstanbul, Kapadokiya və digər qaynar turizm mərkəzlərinin reklam kampaniyalarını davam etdirmək önemlidir. Təessüf ki, son iki ildə Azərbaycan iqtisadiyyatında yaşanan çətinliklərə əlaqədar insanlar səyahət planlarını məhdudlaşdırırlar. Həmçinin son dövrədə Türkiyədə baş verən terror aktları da əcnəbi vətəndaşların Türkiyəyə səyahət planlarına mənfi təsir edib", - deyə o bildirib.

Türkiyə hotellərinin, xüsusən Avropa və Rusiya da daxil olmaqla, əsas bazarlarda itirdiklərini bərpə etmək üçün böyük təşviqat xarakterli tədbirlər keçirdiyini deyən baş katib bildirib ki, TÜROB bu yaxınlarda Azərbaycan, Latin Amerikası və Cənubi Afrikada turizm bazarlarının tanıtılması üçün böyük turizm sərgiləri təşkil edib.

Qeyd edək ki, öten il Afrikadan Türkiyəyə 885 min, Cənubi Afrikadan isə 47 min turist gəlib.

“Hərb, yoxsa sülh” dilemməsi çözülmək üzrə

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında aprelin 5-dən, Rusyanın təşəbbüsü ilə əldə olunan atəşkəsdən sonra elə Rusyanın özü tərəfindən sülh təşəbbüskarlığı davam edir. Artıq Kremlin konkret həll planının olduğu da bildirilir. “Kazan modeli” və ya “Lavrov planı” adlandırılın həmin planın bəzi detalları baredə həm rusiyalı siyasi ekspertlər və Rusiya KİV-ləri, həm də yerli təhlilçilər son günlər bəzi mühəlizə və filklər səsləndiriblər.

Lavrov İrəvanın konkret Qarabağ planı ilə gedir - kritik səfərin əsas gözləntisi

Rusya XİN başçısının bu gün başlayacaq Ermənistən səfəri Kremlin həll modeli ətrafında müəmmalara yeni işıq sala bilər; ekspert rəyləri birmənalı deyil; Moskvanın planı hər iki dövləti asılı vəziyyətdə saxlamağa hesablanıb?..

Ortaq qənaət hezlik beledir ki, Moskva əslində “Madrid prinsipləri”nin bir qədər modifikasiya olunmuş variantını tərəflərə təklif etmək istəyir - yəni ortalıqda “yeni sənəd” adlı bir şey də yox. Hərçənd bütövlükde sənəd rəsmən nə tərəflərə təqdim olunub, nə də açılib. Böyük ehtimalla, Rusiya hələ ki, münaqişə tərəfləri ilə intensiv diplomatik zondaj apardığı, Bakı və İrəvanın ilk razılığını almadığı üçün sənəd haqda susur.

Rusyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun bu gün başlayacaq iki günlük İrəvan səfəri yəqin ki, bu yönələrə bir sıra qaranlıqlara işıq sala biləcək. Xatırladaq ki, Rusiya diplomatiyasının “ağır topu” aprelin evvəlində, 4 günlük savaşdan dərhal sonra Bakıda olmuşdu. Ondan bir gün sonra isə baş nazir Dmitri Medvedev və onun müavini, Putinin yaxın adamı, Rusiya hərbi-sənəye kompleksini kurasiya edən Dmitri Roqozin Azərbaycan'a təşrif buyurmuşdular.

Demek, Lavrov Ermənistən artıq Bakının tanış olduğunu hansısa konkret planla gedir. Maraqlıdır ki, Rusiya XİN başçısının İrəvan səfəri öncəsi “İzvestiya” qəzeti Kremləki etibarlı qaynaqlara istinadən yazmış ki, president Vladimir Putin şəxsən Qarabağ məsələsi ilə məşğul olmaq qərarı verib. “Rusiya, şəxsən prezident Putin yaxın günlərdə

başlayacaq Qarabağ danişqalarında kompromis əldə olunmasına aktiv şəkildə yardımçı olacaq. Putin Azərbaycan ərazilərinin bir hissəsini qaytarmaq istəyir” - nəşr vurğulamışdı.

“İzvestiya” Azərbaycan ərazilərinin bir qisminin nəyin qarşılığında azad olunması haqda da yazmışdı: “Plan ondan ibarətdir ki, Azərbaycan ərazilərinin bir qismi qaytarılır, münaqişə zonasına sülhməramlı qüvvələr yeridilir, kökünürlər qayıdır və Dağlıq Qarabağ legitimləşir, yəni sərhədlər açılır, iqtisadi əlaqələr bərpə edilir, daha sonra, yəni emosiyalar yatıldıqdan sonra regionun mənşubluğunu haqda referendum keçirilir.”

Lavrovun İrəvana məhz beledir bir planı aparacağı mümkündür. Bəzi məlumatlara görə, həmin plana ərazilərin bir hissəsinin qaytarılması qarşısında Avrasiya layihələrinə Azərbaycanın qoşulmasına Bakının razılığını almaq da var və “sülhməramlı” dedikdə Moskva elə Rusiya hərbçilərini nəzərdə tutur. Bu üzdən en çox Bakının Kremlin yeni-köhnə sülh planına hənsi reaksiyani verəcəyi maraq doğurur və həllədici ola bilər.

Bəs görəsən, ortada Azərbaycana qarşı hansısa ortaq rus-erməni məkri yoxdur ki? Azərbaycanın başının altına növbəti dəfə yastıq qoymaq istəmirler ki?

“Ermənistanda anti-Rusya meyllərinə baxmayaq, rus və erməni siyasi élitəsindən ciddi bir anlaşmaya var”. Bu sözləri axar.az-a açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli deyib. Sabiq dövləti asılı vəziyyətdə saxlamağa hesablanıb. Üstəlik, Rusyanın Azərbaycanı Avrasiya İttifaqına cəlb etmek kimi bir niyyəti də var”.

Əlbətta ki, Rusyanın Ermənistana istenilən sülh planını qəbul etdirmək imkanı var. İstisna deyil ki, president Serj Sərkisyanın öz qatı siyasi rəqibi, keçmiş president Levon Ter-Petrosyanın ayağına getməsi, onunla hələ də məsləhətələşmələr aparması, həmcinin tələm-tələsik işğal altında Dağlıq Qarabağ yollanması ən əvvəl güzəştərlə bağlı ictimai nebzə və ab-havanı yoxlamalı əlaqədardır.

Erməni mediası isə yazar ki, 4 günlük mühabirdən sonra işğalçı ölkədə “Daşnakşütüy”dan savayı ərazi güzeşti əleyhinə olan ictimai-siyasi qüvvə qalmayıb. Deməli, qalır faktiki, Azərbaycanı razi salmaq. Ancaq nəyin qarşılığında, “Lavrov planı” ərazi bütövlüyüümüzə və suverenliyimizə təminat verimi? Günün əsas suali və gözləntisi də budur.

Odur ki, ayıq-sayıq olmalı, ilk növbədə də qardaş Türkiyədən bərk yapışmalıq. Hər halda, hərb variantını, BMT qətnamələrinin verdiyi haqqı heç kim Azərbaycanın əlindən almayıb - özümüz yazılı imtiha eleməsək. Lavrovun İrəvan səfəri bu xüsusda “Hərb, yoxsa sülh” dilemməsinə da aydınlıq gətirə bilər.

□ Siyaset şöbhəsi

alt-üst etdi. Rusiya görür ki, Azərbaycan qərbyönüli siyaset yürüdü, artıq NATO bölgəyə ayaq aça bilər və Qerb strateji maraqlarına cavab verən Azərbaycanı qoruyur. Azərbaycana Qerbən güclü təhlükət dəstəyi Rusiyani və əlaltı Ermənistəni hələ də qüvvədə olan məkrili planlarından çekindirir.

Q.Hüseynliyə görə, tezliklə Qərbin simasında münaqişənin daha ədalətli həllinə yardım edən bir güc mərkəzinin Azərbaycanın tərəfində olduğunu şahidi olacaq: “Rayonların qaytarılması kifayət qədər real görünse də, Dağlıq Qarabağ aralıq statusu verilməsi də gündəmdədir. Hazırda Rusiya Cənubi Qafqazdakı maraqlarını qorumaq üçün dəridən-qabıqdan çıxır. Moskvanın hazırlı sülh planı

Putin Qarabağda vəziyyəti dəyişə biləcəkmi?

Hüseynbala SƏLİMOV

Qarabağ probleminə indiki qədər maraqlı olmamışdı. Əvvəller maraqsızlıq adamı lap üzürdü. Düşünürdün ki, belə də ölkə olar? İnsanlar heç nə ilə bağlı maraqlı göstərmir, tam etinəsiz davranışları...

Amma bu, Qarabağa qarşı maraqsızlıq deyildi. İnsanlar Minsk Qrupu haqqında yazılınlara, deyilənlərə maraqlı göstərmidilər. Səbəbi də aydır - 24 il sərasər bu qurumun nəsə edəcəyini gözləmişdi insanlar. Nəticəsi də olmamışdı. Üstəlik, özümüz də vəziyyətin yeknəsəqliyini dəyişə bilmirdik və gəzimiz onun-bunun ağızında qalmışdı...

Bu yaxınlarda kiçik də olsa, dəyişiklik baş verdi. Ordumuz layiqli müqavimət göstərə bildi. İndi hamının dodaqlarında bir sual donub: Niyə hərbi əməliyyatları dayandırıdıq? Niyə axıra qədər getmək?... Cabab vermək, bəli, insanları qane edən cavab vermək, elə də asan deyil...

İndi ortalıqda daha çox Rusyanın fəaliyi var. Deyirlər ki, bu yaxınlarda problemlə bağlı intensiv danişqlar başlayacaq. Danişqların V.Putinin iştirakı ilə baş tutacağı deyilir.

Əvvəller, prezident olarkən D.Medvedev də belə görüşlər təşkil edirdi. Amma o görüşlər bir nəticə vermedi...

O ki qaldı bugünkü vəziyyətə, eslində bu yaxınlarda Azərbaycanda olmuş S.Lavrov və D.Medvedev düşünmək üçün xeyli mövzü verdi. D.Medvedev də yüksək çinli adamdır, baş nazirdir, hər halda, o, ölkəsinin Qarabağla bağlı siyasetini biliir. Amma gedərkən nə dedi?

Bəli, dedi ki, qan tökülməkdənə münaqişənin dommuş vəziyyətdə qalması daha məqəsədəyəndir. Lavrov isə Qarabağdan çox Kollektiv Təhlükəsizlik Təşkilatı və Avrasiya Birliyi haqda danişdi...

Bütün bunlar təcrübəli təhlilçi üçün yetəri olmalıdır. Amma ümidi adamı tərk etmir, hər dəfə düşünürsən ki, bəlkə nəsə yeni bir şey olacaq?

Yenilik məsələsi isə çətin məsələdir. İndi Ermənistəndən Rusiyaya qarşı daha çox təzyiq hiss edilir. Ermənilər belə hesab edir ki, ruslar onları bu dəfə yetərinə müdafiə etmədi. Amma atəşkəslə bağlı razılaşmanın başqa bir yerdə yox, məhz Moskvada imzalanması az şey demir.

Ruslar hər zaman ermənilərə dəstək veriblər, indi də verirlər. Elə bu səbəbdən V.Putinin missiyası bizə bir o qədər aydın görünmür...

Diqqəti dəha çox aprelin ilk günlərində baş vermiş hadisələrə yönəltməli və onları təkrar-təkrar analiz etməliyik. Həmin hadisələrin isə müəyyən dərsleri oldu.

Bəlkə də birinci dərs odur ki, bu vaxta qədər özümüz və ordumuz haqqında dediklərimiz, nəhayət ki, təcrübədə təsdiqini tapmalı id. Bizim hərbi xərclərimiz demək olar ki, Ermənistənən total büdcəsi qədərdir. İnsanlar da haqlı olaraq bunun nəticəsini gözləyirlər...

Bəli, demək olar ki, 23 ilə ilk dəfə olaraq ordu imtahanandan yaxşı çıxdı. Bunu təkrar-təkrar vurğulamaq bizə artıq görünmür...

İkinci dərs odur ki, öz torpağımızda heç kim bizə işğalçı deməyəcək. Yəni də deyirik ki, bəlkə də biz bəzi məqamları bilmirik, bəlkə də bizə nəsə belli deyil, amma heç kim demədi ki, ay aman, qoymayın, azərbaycanlılar erməniləri qırı!.. Bəli, hərbi əməliyyatları dayandırmaq haqqında çağırışlar oldu. Amma bu, olmalıdır da, bunsuz mümkün deyil...

Üçüncüsü, bizi azacıq güclü görəndən sonra daha çox ölkə mövcud status-kvonun dəyişdirilməsinin zəruriyindən danışdı. Bu da təbiiidir. Dünya güc və resurs dünyasıdır. Xüsusiən də ruslar yalnız güclə hesablaşırlar. Bunu hələ bir vaxtlar U.Çerçill deyirdi...

Qərəz, artıq problemi həll etmək üçün nə lazımlı gəldiyini bilirik. Üstəlik, aydın oldu ki, onu həll etmək iqtidarımız da var...

Elə bu səbəbdən də fürsət düşəndə ermənilərə elə sərsidici zərbələr vurmayılıq ki, onlar papaqlarını qarşılara qoyub düşünməyə məcbur olsunlar...

Təbii ki, danişqlar lazımdır. Amma diplomatiya da güclənənə yazışdır, təsirsiz olur, zəif ölkələrin diplomatlарını heç kim eitmək istəmır...

İndi özümüz haqqında təsvəvrü dəyişməliyik. Ritorikanı gerçək siyaset və gerçək əmələ çevirməliyik. Yoxsa özümüz deyib, özümüz eşidəcəyik...

O ki qaldı Putinin iştirakı ilə danişqlara, olsun, onlarda da iştirak etmək olar.

Amma böyük ümidi bağlamıraq bu məsələyə. Əvvələ Rusyanın iki mühüm adamının dediklərindən misal gətirdik...

Fəqət, danişmaq isteyirlərə, danişaq. Həm də hamı görən ki, biz danişqandan və müzakirədən qaçmırıq. Amma əsası başqa məsələdir: odur ki, bizim gücümüz olsun, əsas odur ki, biz döyüdən qaçmayaq. Onda danişmaq istəyən hər bir kəz özi bizi tapacaq...

Efv sərəncamının verilməsindən bir ay ötdü. Bir aydır ki, Tofiq Yaqublu, Nəmət Pənahlı, İntiqam Əliyev, Rəsul Cəfərov, Rəşadət Axundov və digərləri azadlıqdadır. Bəs görəsən, onlar azadlıqda gülərinin necə keçirirlər, planları nədir? Əvvəlki fəaliyyətlərinə qaytmağı düşünür-lərmi?

"Yeni Müsavat" bu sualı keçmiş vicdan məhbuslarına ünvanlayıb.

Milli azadlıq hərəkatının rəhbərlərindən olan Nəmət Pənahlı "Yeni Müsavat" açıqlamasında bildirib ki, son bir ayda cəmiyyətə, yeni ictimai-siyasi duruma, yeni texnologiyaya adaptasiya olmağa çalışıb: "Həbsdən çıxandan sonra daha çox mənimlə görəşməyə gələn dostları qarşılamışam, qonaqlarım çox olub. 5 il idi ki, mən cəmiyyətdən təcrid olunmuş vəziyyətde idim. Həmin müddətə çox şey dəyişib, onlara uyğunlaşmaga çalışıram. Cəmiyyətin hazırlığı durumu ilə tanış olmağa, adaptasiya olmağa çalışıram. Həm də sehhətimdə problemlər var, müalicə alıram.

Azadlıq çıxandan sonra Əli Kərimlinin evinin qarşısında piket keçirenlər etiraz edidiyimər görə məni bir dəfə polisə çağırımdılar. Siyasi fəaliyyətimər gəlinca, hələ ki keçmiş həmkarlarla görüşürem, durumu dəyərləndirməyə çalışıram.

İçəridə radionun xəbərlərində başqa informasiya almaq imkanım yox idi. Ona görə də idindi bayirdakı ictimai-siyasi vəziyyəti dəyərləndirmək üçün mətbuatı izləyirəm. Gənclərə çox ümidiyəm. Bütün dövrün gəncləri müstəmləkə altında böyümüştən id. İndiki gənclər isə müstəqillik dövrünün gəncləridir, onlar daha azad düşüncəlidirlər. Onların informasiya im-

Nəmət Pənahlı:
"Sosial şəbəkəni, ağıllı telefonlardan istifadəni öyrənməyə çalışıram"

Tofiq Yaqublu:
"Sensor telefonlardan istifadəni təzə-təzə öyrənirəm"

Rəsul Cəfərov:
"Vaxtımı ailə üzvlərimlə, yaxınlarla, dostlarla keçirirəm"

Rəşadət Axundov:
"Bir ay bizim yeni mühitə alışmağımız üçün yetərli deyil"

kanları daha genişdir. Evdə oturub dünyani izleyirler. Mən hebsə girəndə sosial şəbəkələr bu dərəcədə geniş yayılmışdır. İndi daha böyük imkanlar var.

Hələ ki sosial şəbəkəni, ağıllı telefonlardan istifadəni öyrənməyə çalışıram. Ele bil ki, balaca uşaqlar kimi əlifbanı başda öyrənirəm. Bu adaptasiya prosesini keçəndən sonra meydən hərəkatı ilə bağlı arxivimi internet üzərindən yarmağa çalışacağam ki, xalq ondan gizlədilən həqiqəti görəsün".

Məsavat Partiyası baş-qanının müavini Tofiq Ya-qublu o hebsdə ikən vəfat edən qızı Nərgizin il mərasimə hazırlaşdığını dedi:

"Azadlıq çıxan gündə çətin bir adaptasiya dövrü keçirəm və hələ ki bu proses tamamlanmayıb. Ancaq xeyli irəliləmişəm. Mənən en çətin gələn sensor telefonlardan istifadə etməkdir, təzə-təzə öyrənirəm. Fəaliyyətimər gəlincə, əvvəlki müxali-fətçi siyasetimi davam etdirirəm. Mənim həbsdə düşməzdən əvvəlki dövərə nisbətən indi müxalif mövqə tutmağım üçün daha ciddi əsaslar var. İndi hakimiyətə daha ciddi mübarizə apar-malıyam. Həbsdən çıxandan sonra da mənim fəaliyyətimi izleyirlər və artıq bir dəfə çəkirlər.

Bundan başqa, aprelin 23-də Nərgizin (qızı -N.L.) il

mərasimi olacaq, ona hazırlaşırıq. Ondan sonra da Borçalıya sefərim olacaq, orada qohumlarla görüşməliyəm.

Mətbuatdakı fəaliyyətimər gəlinə, mən həbsdə olanda da yazırdım. Sadəcə, qızımın vefatından sonra elim qələmə yatırıb, yaza bilmirəm. Ancaq müşahidə etdiyim o qədər ciddi problemlər var ki, yazmaya da bilmərəm. Ciddi-ciddi yazmaq haqqında düşündürəm. Yetər ki, qəzetlər menim yazıqlarını olduğu kimi versinler. Nərgizin ilini başa vurandan sonra yazmağa yenidən başlayacağam".

Keçmiş siyasi məhbəs, hüquq müdafiəcisi Rəsul Cəfərov isə QHT sektorundakı fəaliyyətinə davam edə-

cəyini vurguladı: "Mən indi adaptasiya dövrünü yaşayıram. Vaxtimın eksər hissəsinə ailə üzvlərimlə, yaxınlarla, dostlarla keçirirəm. Müşayyən sənədlərin hazırlanması işlərini də həyata keçirdim. Eyni zamanda sehhətimle bağlı müayinələrə gedirəm. Həbsdən çıxdığım bu bir ay ərzində işlərim yolunda gedir. Biz də cəmiyyətin bir nümayəndəsi olaraq çalışacağım ki, bundan sonra fəaliyyətimi daha yaxşı şəkildə quraq ki, dövlətimizə və xalqımıza da xeyir verək.

Mən öz profilimi dəyişdirəm haqqında düşünmürəm. Hüquq müdafiəcisi olaraq, fəaliyyətimi davam etdirəcəyəm. Sadəcə olaraq, elə bi-

zim azadlıq çoxmağımızla bərabər başlayan pozitiv siq-nallar var idi ki, QHT-lərin fəaliyyətinə yaxşı imkanlar yaradılacaq. Biz də idindi gözləyirik ki, həm QHT-lərin qeydiyyatı, həm qrantların qeydiyyatı ilə bağlı qanunvericiliyə pozitiv dəyişikliklər edilsin ki, QHT-lər daha asan şəraitde işləyə bilənlər. Lakin bu vəziyyət dəyişməsə belə, fərdi şəkildə hüquq müdafiəcisi fəaliyyətimə davam edəcəyəm".

NiDA Vətəndaş Hərəkatının üzvü Rəşadət Axundov "Yeni Müsavat" a danışarkən, cəmiyyətdəki hazırlıq-iqtisadi-siyasi durumla bağlı müşahidələrini bələdüdü: "İctimai fəaliyyətimərə bağlı NiDA-dakı fəaliyyətimi davam etdirirəm. Toplantılara qatılıram, müzakirələr aparırıq. Artıq adaptasiya prosesini arxa-da qoymuşam. Lakin bu bir ay bizim yeni mühitə alışmağımız üçün yeterli deyil. Dostlarla yığışib səhəbet aparırıq, yeni ictimai-siyasi durumu öyrənməyə çalışıram. İlk təessüratımlı budur ki, ictimaiyyətdə bir durğunluq var. Nəzərimə çarpan əsas məqam odur ki, facebookda insanlar daha sərbəst, daha aktivdir-lər. Ancaq internetdən kənar da siyasi anlamda bir sönük-lük var. Halbuki bizim dövrümüzde həm sosial şəbəkələrde, həm də real siyasetdə gənclər aktiv idil.

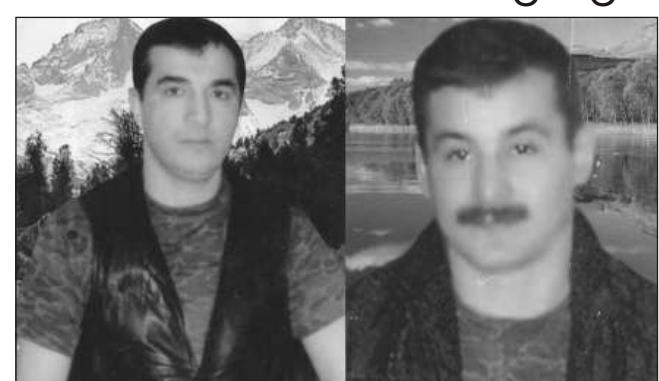
Bir de ölkənin yeni iqtisadi vəziyyəti diqqətimi çəkdi. Mən elə həbsdə olanda da son iki devalvasiyadan sonra məhkumların ailələrinin görüşə gəlmə intensivliyinin azalmasından bunu hiss edirdim. Artıq ailələr gec-gec məhbəslərə baş çəkməyə gəlirdilər. Azadlıq çıxandan sonra hiss elədim ki, iqtisadi vəziyyət mənim təsəvvürüməkindən daha pisdir. Xüsusi regionlarda vəziyyət dəha pisdir, bazarlarda qiymətlər həddindən artıq bahalaşır".

□ Nərgiz LIFTİYEVA

21 il məhbəs həyatı

yasayan üç "OMON"çular...

Arif Kazimovun ailəsi maddi imkansızlığa görə bir ildir onunla görüşə bilmir

1995-ci ilin mart hadisələrinə görə həbs edilen "OMON"çulardan 3 nəfər hələ də məhbəs həyatı yaşıyır. Ölüm coşaları ömürlük cəza ilə əvəzlənən bu şəxslər "OMON"un Qazax bölgəsinin rehbəri olmuş Elçin Əmiraslanov, Arif Kazimov və Səfa Poladovdur.

Ömürlerinin ən gözəl çağlarını məhbəs həyatına qurban veren "OMON"çuların hazırlıq dəriqələrindən kənarda qaldıqlarını demək çətin deyil. Yaxınlarının,

eləcə də, özlərinin dəfələrlə müvafiq qurumlara azadlığı buraxılmaları üçün müraciətləri də onlara kömək etmə-

yib. Bir məhbəs islah olunması üçün 10-15 il kifayət edir. Amma "OMON"çu məhbəslər artıq 21 ildir ki, bu həyatı yaşıyırlar.

"OMON"çu məhbəslər-dan Arif Kazimovun bacısı Nəzakət Kazimova "Yeni Müsavat" a açıqlamasında 1 il-dən artıqdır ki, maddi imkansızlığı görə qardaş ilə görüşə bilmədiklərini söylədi: "Hər həftənin 3-cü günü telefonla danışırıq. Amma maddi

imkansızlığı görə görüşə gedə bilmirik. Günlər keçdikcə, vəziyyətimiz ağırlaşır, görüş imkanlarımız da məhdudlaşır. Yəni görüşə həbsxanadan problem yaratırlar. Sadəcə, problem maddi cəhdən imkansız olmayımdır.

Arif danışanda deyir ki, əziyət çəkməyin, fikir etməyin, nə vaxt imkan olarsa gələrsiz. Müraciət etmediyimiz yer qalmayıb. Sizin qəzətiniz vasitəsilə də cənab prez-

dentə, xanımına müraciət edirəm. Qardaşım azad olunsun. Müraciətlərimizə baxıldığı barədə cavab gelir. Amma indiyə qədər heç bir nəticəsi olmayıb".

Hüquq müdafiəcisi Arzu Abdullayeva hər amnistiyada 3 "OMON"çu məhbəsun adalarını siyahılara saldıqlarını bildirdi: "Onlar artıq qocalırlar. Uzun müddədir ki həbsdərlər. Xəstəlikləri yaranıb. Onların problemlərini daim qabardırıq. Onlara qarşı sərt mövqə tutulmasını biz də anlamırıq. Münasibətlərin necə olmasından asılı olmayaq, bu 3 məhbəslə bərabər həbsdə olan digər uzun müddət cəza çəkənlərin məsələsini daim qaldırıraq. İndi də buna səy göstərəcəyik. Onlar üzərlərinə düşən bütün müraciətləri ediblər. Artıq bu mərhələdə son həddə çatıblar".

□ Cavanşir ABBASLI

Mağazalarda satılan "Dubrava" markalı qarğıdalı yağının tərkibi haqda şübhələr var. Bu yağı etiketində Rusyanın Krasnodar diyarmada istehsal olunduğu qeyd edilib. Yağın QOST 8808-2000 standartlarına uyğun gəldiyi bildirilir. İstehlakçılar deyir ki, məhsul laboratoriya analiz olunmaq üçün verilərsə, standartlara uyğun gəlmədiyi aşkar olunar.

Standartlara uyğun olmayan məhsulun satışa çıxarılması isə birbaşa mövcud qanunvericiliyin pozulması demekdir. Diqqət çəkən məqamlardan biri də satışda olan və zeytin yağı kimi satılan "Vero Greco" markalı yağıdır. Zeytin yağı kimi istehlakçılara təqdim edilsə də, yağıdan istifadə edənlər onun dadından və qoxusundan açıq şəkildə hiss edə bilərlər ki, əsl zeytin yağı deyil. Belə ehtimal var ki, məhsulun tərkibin böyük hissəsi qarğıdalı yağından ibarətdir. Bu cür məhsulların ölkəyə getirilərək satışının həyata keçirilməsi istehlakçılara aldadılması ilə bərabər, onların sağlamlığı üçün de təhlükəlidir.

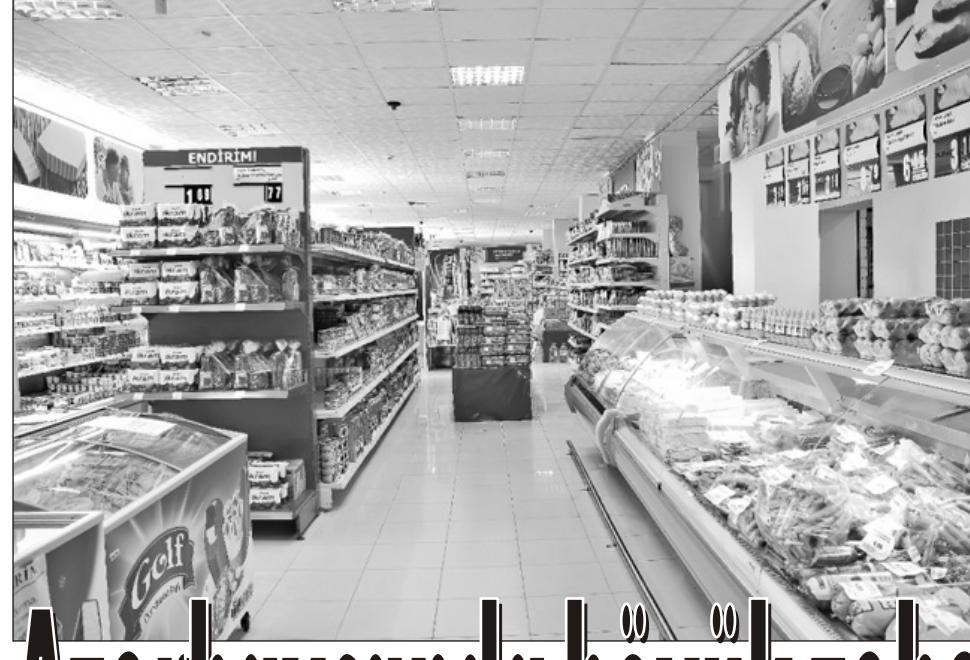
Məsələ ilə bağlı Azad İstehlakçılar Birliyinin (AİB) sədri Eyyub Hüseynovla əlaqə saxlıdır. E.Hüseynov ölkədəki qida təhlükəsizliyi ilə bağlı son dərəcə ilginc faktlar açıqlayıb. AİB sədri deyib ki, bir müddət əvvəl Braziliyadan Azərbaycana genetik modifikasiya olunmuş yağılar getirib və dövlət qurumlarının nəzdindəki laboratoriyalara yoxlama üçün nümunələr təqdim edib. Neticə həqda AİB sədri danışır. "Həmin yağıları Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin və Gömrük Komitəsinin laboratoriyalara verdim. Gömrük laboratoriyasından cavab yazdırıb ki, bu yağı genetik modifikasiya edilmiş deyil, Standartlaşdırma laboratoriyalardan isə genetik modifikasiya edilmiş yağı olduğunu təsdiqlədilər. 1 yağıñ yoxlanılmasının timsalında ölkə daxilindəki laboratoriyaların durumu ortaya çıxdı. Bu gün bu sahədə böyük problemlər yaşanır. İstehlakçılar hər gün bize zəng edib bu məsələnin qaldırılmasını xahiş, hətta tələb edir".

"Ölkəyə getirilən bitki yağılarının tərkibinə böyük şübhələr var"

E.Hüseynov problemin kökünü Azərbaycanda müstəqil laboratoriyanın olmaması ilə əlaqələndirib: "Müstəqil laboratoriyanın verdiyi rəy rəsmi sənəd kimi qəbul olunmur. Azərbaycan qanunvericiliy elə qurulub ki, ekspertiza, laboratoriya məsələləri dövlətin əlində cəmləşib. Ona görə qida məhsullarının təhlükəsiz olması sual altındadır. Ölkəyə getirilən bitki yağılarının tərkibinə böyük şübhələr var. İstehlakçılar da bundan şübhələnlər. Lakin şübhələrinin nə dərəcədə esaslı olmasının müəyyən edilməsi üçün müstəqil, tərəfsiz, dəqiq cavablar verə bilən laboratoriya yoxdur!"

"Laboratoriya mafiyası ilə bacara bilmədim"

E.Hüseynov deyib ki, AİB xətti ilə Azərbaycanda müstəqil laboratoriya yaradıblar, am-

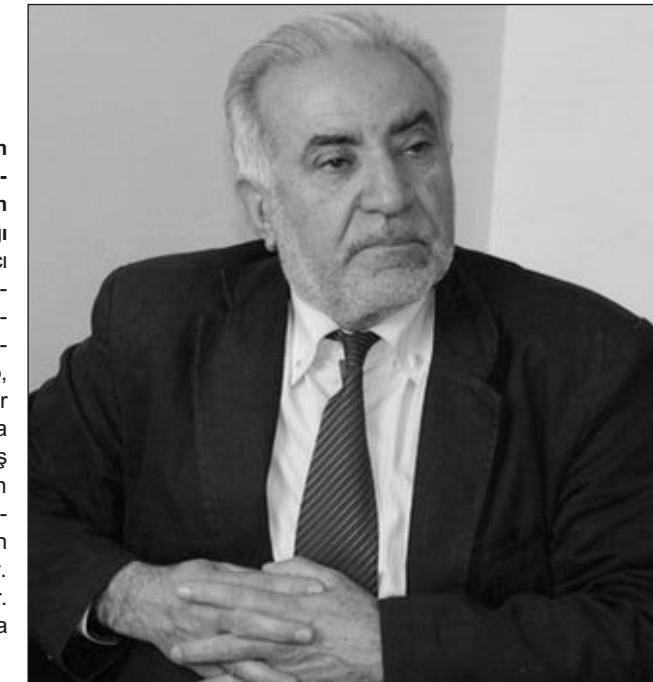
Azərbaycanda böyük zəhərlənmələrin, epidemiyaların qanonsu verildi - İlginç məlumatlar

it sümüyündən kəllə qənd, ANF adlı mayedən kərə yağı, leş at ətindən kolbasa hazırlanır; piştaxtalardakı qidalara bər-bəzəkli zəhərə çevrilir

ma işləməsinə nail ola bilməyiblər: "Laboratoriyanı qurdub, dövlət tərəfindən akkreditasiya olundu, tanındı. Bize 20 ekspert lazımdı. Mütəxəssisler dəvət etdik. Gəldilər. Məlum oldu ki, adamlar öz imzalarını müdafiə etməkdən qorxurlar. Dedi ki, bəzəyən keyfiyyətli zeytun yağı adı altında sata bilər: "İstehlakçı həmin mali Azərbaycanda zeytun yağı adı altında alıb keyfiyyətsiz yağı olduğunu, başqa yağı qatqışının olduğunu ayırd ətsə belə, onun aldadılmasına görə hər hansı bir şəxsin cəza almasına nail ola bilməyəcək. Vətəndaş məhkəməyə müraciət ətsə, təyin olunacaq ekspertizada yazıl veriləcək ki, bu, maşın yağı deyil, ən yüksək keyfiyyəti zeytun yağıdır. Müstəqil ekspertiza yoxdur. Ekspertlərə verilən sıfariş icra olunur".

It skleti, çürümüş dəniz heyvanlarının sümükləri uyudulub kəllə qəndə vurulur!

E.Hüseynov iddia edib ki, bu gün Azərbaycan bazarlarında qarışq yağıların satışa genə-boluna təşkil olunub: "Qarışq yağılar, qarışq içkilər, tərkibi insan organizm üçün ziyanlı olan çoxlu əlavələrə zəngin qidalardan çeşidbəcəşiddir. Bir müddət əvvəl Sumqayıtda dəniz kənarında heyvan sümükləri toplanan uşaqlar saxlamışdırlar. Məlum olmuşdu ki, uşaqlar qarışlarına çıxan sümükləri yiğirlər. It skleti, çürümüş dəniz heyvanlarının sümükləri... Fərqli qoymadan yiğirlər. Həmin sümüklərin sonradan üyüdülüb un şəkline salınmaqla kəllə qənd istehsallında istifadə olunması nəzərdə tutulub. İrəandan Azərbaycana getirilən qəndlər var. İstehlakçılar zəng edirlər ki, həmin qəndin içində hansısa ağ maddə qatılır. Həmin maddənin nə maddə olduğunu ayırd edə bilməmişik".

Eyyub Hüseynov: "“Yeni Müsavat”dakı yazıldan sonra Saatlida leş mafiyasına qarşı əməliyyat keçirildi"

Azərbaycan insanı gündəlik yədiyi qidalardan ağır xəstəliklər tapır

E.Hüseynov bu gün Azərbaycanda yaşanan dərmanlara kütləvi ehtiyacı birbaşa qida təhlükəsizliyinin olmaması ilə əlaqələndirdi: "Azərbaycan vətəndaşığında gedib marketdən qidanı aldı. Vətəndaşın həmin qidanı öz bədənindən keçirməkə yoxlamaqdan başqa yolu yoxdur. Vətəndaşın bədəni qidaların təhlükəsizliyini yoxlamaq üçün poliqondur. Odur ki, Azərbaycanda apteklərdə qələbəlikdir. Xaricdə olanda apteklər şəbə-

kəsine de baş çəkdim. Birincisi, orada Azərbaycanda olduğu qədər aptek yoxdur. Olan apteklərdə isə 1-2 nəfər olar ya olmaz.

Bizdəki qələbəlik orada yoxdur. Azərbaycan aptekləri həmişə adamla doludur. Hippokrat deyirdi ki, biz ne yeyirikse, oyuq. Azərbaycan insanı gündəlik yədiyi qidalardan ağır xəstəliklər tapır və çox vaxt bunun fərqində olmurlar. Çox təəssüf ki, vəziyyət getdikcə daha da acinacaqlı hal alacaq".

Zələndiyadan Azərbaycana kərə yağı adı altında ANF adlı maye göndərilir!

E.Hüseynov Yeni Zələndiyada olarkən Azərbaycana

landım. Məlum oldu ki, o zavodların ölkəmizə göndərdikləri ANF adlı maddədir. Maddə maye halında olur. Sonradan ANF-ə hansısa maddələr vururlar və kərə yağı şəklini alır. Yeni Zələndiyada olduğum zavodun baş mütəxəssisindən soruşdum ki, ANF-dən kərə yağı nece almaq olar. Cavabı "bilmirəm" oldu".

Qanunun yoxluğu zəhərli, murdar, insan sağlığının üçün son dərəcədə təhlükəli olan...

E.Hüseynova göre, Azərbaycanda qida təhlükəsizliyi ilə bağlı qanunun olmaması zəhərli, murdar, insan sağlığının üçün son dərəcədə təhlükəli

olan qidaların bər-bəzəkli bağışlamalarda, qutularda piştaxtalara çıxmasına yol açır: "Dövlət orqanlarına məktublar yazılıq, cavab yazırlar ki, 10-15 milyona laboratoriya filan nazirlikdə, 20 milyonluq filan nazirlikdə var. Biz müstəqil laboratoriyaların nəticələrinin qanuni şəkildə təniminə nail ola bilməmişik. Qanunvericiliyimiz buna imkan vermir. Biz "Qida Təhlükəsizliyi haqda" qanun layihəsinin hazırlanmasında iştirak etmişik. Beynəlxalq təşkilatlarda həmin qanun layihəsi ekspertizadan keçirilib və Azərbaycan hökumətinə təqdim olunub. 4 ildir ki, hökumət həmin qanunu qəbul etmək istəmir".

Saatlıda "Leş mafiyası"nın üzvləri 6 at cəsidi satarkən tutulub

E.Hüseynov deyir ki, "Leş mafiyası"na qarşı son günlər müvafiq addımlar atılıb. Lakin bu addımlar ümumilikdə murdar ataların kolbasa və sosiska məməlatları şəklini almasının önlenməsinə cüzi təsir göstərir: "Qəzetin zdəkə məlum yazılarından sonra Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) Baş Mütəşəkkil Cinar yetkarılıqla Mübarizə İdarəsi (BMCMİ) Saatlı rayonunda əməliyyat keçirdi. 6 at lesini aşkar etdilər. Mən ayırd ədə bilmediim ki, leş alveri edənləri saxlamaq üçün Bakıdan Saatlıya BMCMİ əməkdaşları niye ezam olunmalıdır? Yerli orqanlar, bələdiyyələr, icra orqanları hara baxır? Ölkə başçısı ictimai nəzarətin vacibliyindən danışır, amma yerli icra strukturları bu işlərdə fəlliq göstərmirlər. Buna səbəb nədir? Bizi bu istiqamətdə də tədqiqatlarımız davam edir. Əldə etdiyimiz məlumatları dövlət orqanlarına, ictimaiyyətin diqqətinə çatdıracaq".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Fazail Ağamalı

Mehman Əliyev

Fəzail Ağamalıdan Əkrəm Əylisliyə ağır ittiham

"Onun Zori Balayandan fərqi yoxdur"; Mehman Əliyev isə yazıçının müraciətində deyilənlərin real vəziyyəti əks etdirdiyini bildirir

Yaşlı Əkrəm Əylisli prezident İlham Əliyevə açıq məktub ünvanlayıb. O, müraciətində artıq bu ölkədə yaşaya bilmədiyini, həm özünü, həm də ailəsinin təzyiqlərlə üzləşdiyini qeyd edib. Ona qarşı xuliqanlıq maddəsi ilə açılan cinayət işinin isə tam əsəsiz və absurd olduğunu bildirib. Əkrəm Əylisli ölkə başçısından son hadisənin səbəbkarlarının cəzalandırılmasını istəyib. Elecə də müslülfü olduğu "Daş yuxular" romanına görə ailə üzvlərinə qarşı təzyiqlərin qarşısının alınmasını xahiş edib.

"Yeni Məsəvət" yazıçının müraciətinə ictimai rəyi öyrənməyə çalışıb.

Milli Məclisin üzvü, Ana Vətən Partiyasının sədri Fazail Ağamalının sözlərinə görə, Əkrəm Əylisli özünün bədnəm qələmi ilə Azərbaycan xalqına elə bir qara ləkə hopdurub ki, onun adı gələndə bundan sonrakı nəsillər də nifret edəcəklər: "Onun Azərbaycanda yaşayaraq, özünü azərbaycanlı elan edərək, ölkənin imkanlarından bəhrələnərək ermənilərin yanında olması, vətənə böhran atması nə qədər böyük şərəfsizlikdir. Ona görə də hər kəs öz taleyini yaşıyır. Mən hesab etmirəm ki, ona təzyiq edirlər, ya da sixixdirirlər. Onun hava limanında etdiyi xuliqanlıqla gəlince, mən bilərim ki, o çok emosional adamdır. Mən onu çox yaxşı tanıyıram, o, əsəbileşərək istənilən hərəkəti edə biler. Ancaq mən orada olmamışam və bilmirəm ki, Ə.Əylisli bunu edib, ya yox. Hesab edirəm ki, 75 yaşlı kişi əl qaldırmasa, kimse təhqir etməsə ona cinayət işi açmazdır, sadəcə, hava limanından geri qaytarardılar. Əməllərində hansısa satqınçılıq varsa, bununla bağlı onun xaricə çıxışı məhdudlaşdırıldı bilerdi. Düşünürəm ki, onun əməllərində bundan sonra da Azərbaycana xəyanət motivləri var. Buna mənim heç şübhəm yoxdur. O xəricə getməkə, antimilli qüvvələrdən biri olacaqdı. Ona orada lüks hotellərdə qulluq edəcəklər. O da ölkə əleyhine işləməkdə davam edəcəkdi. Onun sonuncu yazıları bunu deməye əsas verir".

F. Ağamalı hesab edir ki, Əkrəm Əylislinin bu müraciətində yer alan iddialar əsassızdır: "Deyirdi ki, Əylis kendi onun üçün müqəddəs yerdər. Getsin o kənddə ömrünün sonuna kimi yaşasın. Allaha dua elesia ki, Azərbaycan xalqı hər şeye rəğmən ona bu şəraiti yaradır. Mən düşünürəm ki, onun "Ocaq" əsərini yazan Zori Balayandan heç bir fərqi yoxdur".

"Turan" informasiya agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev isə Əkrəm Əylisliye qarşı Azərbaycanda təzyiqlər olduğunu təsdiqlədi: "Onun müraciətində deyilənlər real vəziyyəti əks etdirir. Martin 31-də onu hava limanında saxladılar və ölkədən çıxmama qoymadılar. Cinayət işi açıldılar. Əvvəlcə ölkədən çıxışına qadağa qoyular, üstündən 10 saat keçəndən sonra cinayət işi açıldı ki, xuliqanlıq edib. 6 dəfə əşyaları üzərində axtarış aparıblar. 15 sutka hebs ediblər. Ona görə də bu baş verənlər Əkrəm Əylisliyə münasibəti göstərir. Mən deməzdim ki, ona qarşı təzyiqlərin səbəbi tekce "Daş yuxular" romanıdır. Onun bir triologiyası var - "Nəhəng tixac". Mən hesab edirəm ki, təzyiqlər daha çox bu triologiya ilə bağlıdır. "Daş yuxular" da bunun bir hissəsidir. Bu əsərin bir hissəsi sovet dövrüne, bir hissəsi isə müstəqillik dövründəki siyasi proseslərə aiddir. Lakin heç kim bundan danışmış. Əslində problemi elə burada axtarmaq lazımdır".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Mədən Sənayesində Şəffaflığın Artırılması Koalisiyasında temsil olunan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının (QHT) bank hesablarından hebs götürürlüb. Qərar yalnız quruma daxil olan təşkilatlarla bağlıdır.

Bu baredə "Yeni Məsəvət" a danişan "Konstitusiya" Araşdırma Fonduunun prezidenti, Mədən Sənayesində Şəffaflığın Artırılması Koalisiyasının koordinatoru Əliməmməd Nuriyev QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının bu istiqamətdə işlərin aparılması barədə göstəriş verdiyini söyledi: "Koalisiya müəyyən problemlərlə üzлəşmişdi. Cənab prezidentin bununla bağlı göstərişləri olmuşdu. Bu amil QHT-lərlə bağlı problemlərin aradan qaldırılmasını zəruri etmişdi. 8 təşkilatın hesabında hebs olmuşdu. Əvvəl 6 təşkilat deyilsə də, sonradan məlum olmuşdu ki, say çoxdur. Üzerinə hebs qoyulan təşkilatların artıq üzərindən bu qərar götürürlüb. Əminlikdə deyə bilərem ki, koalisiyamıza daxil olan təşkilatlar dan heç birinin üzərindən artıq bu qərar yoxdur. Əger elave problemlər ortaya çıxarsa, bununla bağlı məlumatlar verərik. Digər QHT-lərlə bağlı da belə qərarlar verilib. Ümumilikdə QHT-lərlə bağlı 12 məhkəmə qərarı olmuşdu. Başqa bir istiqamət cinayət işinin dayandırılması ilə bağlıdır. Heç bir təşkilata qarşı cinayət işi yoxdur. Bəzi təşkilatların alınan sənədləri də geri qaytarılıb. Belə fikirlər var ki, təşkilatda yoxlama zamanı ləvazimatlar müsadira olunub. Belə bir hal yoxdur. Götrülən hər şey geriye qaytarılıb. Bir fakt da ondan ibarətdir ki, həzirdə heç bir QHT-yə qarşı cinayət təqibini yoxdur. Heç kəs də cinayət məsuliyyətine cəlb olunmayıb. Yalnız Demokratik Təşkilatlar və İnsan Haqları İctimai Birliyinin sədri Elçin Abdullayevin təşkilatı ilə bağlı proses ge-

dirdi: "Belə dialoqlar daimi olur. İctimai müzakirələr keçirilir. Təessüflər olsun ki, bu istiqamətde xoşagəlməz fikirlər səslənir. Hazırda QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurası tərəfindən vətəndaş cəmiyyətinin durumu ilə bağlı hesabat hazırlanır. 2010-15-ci illəri əhatə edir. Buraya nüfuzlu təşkilatların ekspertləri cəlb olunub. Hazırda vətəndaş cəmiyyətinin narahat edən məsələlərin həlli ilə bağlı xüsusi irade var. Dövlət başçısının bununla bağlı qətiyyəti iradəsi var. Təessüf edirəm ki, ele təşkilatlar var, ölkədə vətəndaş cəmiyyəti daxilində gərginlik yaratmaqla müşğuldurlar. Çünkü onlar daimi olaraq xaricdən qeyri-legal yolla vəsaitlər alırlar. Onlara vəziyyətin gərginleşməsi sərf edir. Çünkü hesabat vermək istəmirlər. Vətəndaş cəmiyyətinin hebsdə olan fealları var. Onları bir qismi azad olunub. Bu proses davamlı olacaq. Koalisiyamıza üzv olan şəxslərden Asif Yusifli var ki, o, həzirdə hebsdədir, 7 il müddətində azadlıqlandan məhrum edilib. Onun azad edilməsi ilə bağlı xahişlər etmişik. Fuad Qəhrəmanlı ilə bağlı da müraciətlərimiz var. Həmçinin Oqtay Gülgaliyevə qarşı olan cinayət işi ilə bağlı işlərimiz var. Sadəcə ümumi proseduralar var ki, vaxt tələb

edir. Xarici donorların qeydiyatı ilə bağlı da problemlərin olduğu deyilir. Doğrudur, bu məsələ çətinləşib. Bunun sadələşdirilməsi istiqamətində çalışırıq. Bu istiqamətdə bundan sonra fealiyyətimiz daha intensivləşəcək. Bu məsələ de sürətli şəkillədə həll olunacaq".

Koalisiyanın koordinatoru 2014-15-ci illərdə Azərbaycana yönəlik 2 milyon qrant verildiyini açıqladı:

"Qrant alan həmin təşkilatlarla bağlı açıq informasiya yoxdur. 2 milyon məbləğində qrantlar kimə verilib, özü də hansı yolla, məlum deyil. Ümumi istiqamətlər məlumdur. Hansı təşkilatlara qrant verildiyi beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən gizli saxlanılır. Bu məsələ de sürətli şəkillədə həll olunacaq".

□ Cavansir Abbaslı

nunsuz olaraq vəkil sorğularına cavab vermir. Bu səbəbdən de Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Apelyasiya Şurasının sədri cənab Eldar Nuriyev müraciət edərək vəkillərin effektiv fealiyyətinin bu xovuna çevrilmiş bu halın qarşısının alınmasını xahiş edir".

C.Yusifov qeyd edir ki, vəkillərin fealiyyətinin effektivliyi və operativliyi verilmiş vəkil sorğularına qısa zamanda və müvafiq cavab verilməsindən çox asılıdır: "Çünki vəkillər fealiyyətləri ilə əlaqədar müəyyən sənədlər və məlumatlar elədə etməli, həmin sənəd və məlumatları müvafiq dövlət orqanlarına və ya məhkəmələrə səbüt qismində təqdim etməlidir. Göründüyü kimi, vəkil sorğularına qısa zamanda və müvafiq cavab verilməsi ilə vəkillərin fealiyyəti güclənir və öz səmərəsini verir. Vəkillik fealiyyətinin inkişaf etməsi isə hüquqi dövlət yaradıcılığını sürtələndirməkədən hələdən hər hansı hüquq və azadlıqların təminatını da artırır. Lakin bu sahədə bəzi dövlət qurumlarında bürokratik əngəller hələ də mövcuddur. Belə ki, verilmiş vəkil sorğularına ya ümumiyyətlə cavab verilmir, ya natamam cavab verilir və ya olduqca gec cavab verilir. Bu isə arzuolunmaz olmaqla bərabər, qanunvericiliyə de ziddir".

Redaksiya Səlim Müslümovun cavab haqqını tanıdığını bildirir.

□ E.HÜSEYNOV

Vəkil nazirdən Apelyasiya Şurasının sədrinə şikayət edir

Ceyhun Yusifov: "Səlim Müslümov vəkillərin, və onların müdafiə etdiyi şəxslərin konstitusion hüquqlarını pozur - sorğulara cavab vermir"

"Vəkil sorğularına cavab verməyən dövlət orqanlarından birincisi Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyidir (ƏƏSMN). 8 illik vəkillik fealiyyətmədə bu orqanın və evvələr müstəqil fealiyyət göstərən Dövlət Sosial Müdafiə Fondu (DSMF) verdiyim sorğularına türümüyyətə cavab verilməyib. Maraqlı məqam ondan ibarətdir ki, cənab Səlim Müslümov DSMF-nin sədri olduğu vaxtlarda vəkil sorğularına cavab vermindir, lakin ƏƏSMN-i isə qismən də olسا cavab verirdi" - tanınmış vəkil Ceyhun Yusifov Apelyasiya Şurasının sədri Eldar Nuriyevə müraciətində belə yazar.

Vəkil müraciətində S.Müslümovun DSMF-yə rəhbərlik etdiyi dövrə yaranan mənfi tendensiyinin bu gün ƏƏSMN-də daha geniş şəkildə tətbiq edildiyini diqqətə çatdırır: "Cənab Səlim Müslümovun çıxışlarını dini-lədikcə antibürokratik düşüncəli biri olması qənaəti yaranır. Bu qənaət Səlim Müslümovun rəhbərlik etdiyi nazirliyin vəkil sorğularına münasibətini öyrəni-

ce darmadağın olur. Səlim Müslümov vəkillərin, vəkillərin müdafı etdiyi şəxslərin konstitusion hüquqlarını pozur. Belə ki, konstitusiyanın 61.1-ci maddəsinə əsasən hər kəsin yüksək keyfiyyətli hüquqi yardım almaq hüququ vardır. Son nəticədə ölkəmizdə fealiyyət göstərən vəkillər fealiyyətləri ilə əlaqədar məlumat və sənədləri elədə etmək hüququndan məhrum olunub. Halbuki "Vəkillər və vəkillik fealiyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qa-

nununun 7-ci maddəsinə əsasən təşkilati formasından asılı olmayaraq idarə, müəssisə və təşkilatlar vəkillərə öz peşə borclarını yerinə yetirərkən yardım etməyə borcludurlar. Eyni qanunun 15-ci maddəsinə əsasən vəkilin peşə fealiyyətini yerinə yetirmekle əlaqədar olaraq müstəqil araşdırma aparıma, hüquqi yardım göstərmək üçün zəruri olan arayış və sənədləri tələb etmek hüququ vardır. Lakin ƏƏSMN bu qanunları görməzdən gələrək qa-

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Cəbhədəki hərbi uğursuzluqdan sonra Serj Sərkisiyanın tezəden hərbi forma geyib işgal altındaki Qarabağda peydə olması davadan sonra uduzam tərəfin havaya yumruq atmasına bənzəyir. Eyni zamanda gülünc təhlükət cəhdini təsəssüratını yaradır. Ona görə gülünc ki, 18 ildir Ermənistən hakimiyətində kök salmış "Qarabağ klam" bu ilin aprelində ilk dəfə Azərbaycan ordusundan sarısidicə zərbə alıb və çətin ki, bu zərbəni, itirilmiş imici Sərkisiyan hansısa təhlükəti gedislerle bərpə edə bilsin.

Ermənistandakı ab-havadan belə qənaət hasil olur ki, sadə əhali iqtidardakı "Qarabağ klanı"nın, Sərkisiyan rejiminin nağıllarına daha inanmir və yəqin ki, növbəti sekiplərdə elektorat bu klanın nümayəndəsinə səs verməyəcək. 4 günlü müharibə də göstərdi ki, Sərkisiyan və quldur dəstəsi hakimiyətdə qaldıqca, erməni xalq özünə legitim hakimiyət formalasdırmaçınca, Qarabağ problemi yoluna qoyulmayıacaq və o zamanadək də Ermənista-

nın olan-qalan əhalisi səfələt içində yaşayacaq, öz övladlarını Azərbaycan torpaqlarında itirməkdə davam edəcək.

Lakin Sərkisiyan rejimi rəsmilərinin davranışları göstərir ki, o, sekiplərdə uduzsa belə, hakimiyətdən elə-bele də getməyəcək. Yalnız narazi kütənin iradəsi onu görəvdən sala bilər. Bu mənada ehtimal ki, Moskvanın yeni sülh planında nəzərdə tutulan güzəştlərə Ermənistənə hazırlıq iqtidarı maksimum

müqavimət göstərəcək ki, cəmiyyətin eləvə qəzəbinə tuş gəlməsin.

Ancaq məsələ də ondadır ki, güzəşt vaxtı yetişib, vaxt limiti bitib. Bunu erməni istəblilişmenti qəbul eləmək istəməsə də, Ermənistən şəriksiz sahibi Rusiya yaxşı başa düşür. Demək, Sərkisiyan hökumətinə tezyiqlər qaçılmazdır. Böyük ehtimalla, Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun bu gün başlayacaq iki günlük İrevan səfəri müstəsna olaraq bu məsələyə həsr olunacaq - İrevana Azərbaycan ərazilərinin ən azı bir hissəsində qeyd-sərtsiz çıxməgin zərurılıyi "başa salınacaq".

Əks halda, yeni nizamla prosesində yənə durğunluğun davam edəcəyi təqdirdə də böyük və dağıdıcı savaş qəqilməz olacaq. Və o zaman buna görə əsas məsuliyyət yerdə yüz işgalçı tərəfin üzərində qalacaq, Azərbaycan tərəfinin hərbi addımları anlaşıqla qarşılanacaq. Çünkü işgalçi tərəf məhz Ermənistandır və ilk addımı da o atmalıdır. Dünyaya da məhz təcavüzkaridan buñ gözləyir. Təcavüzkar onu da yəqin anlayır ki, sülhün alternativi - müharibədir və seçimi məhz o edəcək.

Yeni hərbi toqquşmanın də böyük və felaketli ola biləcəyi haqda isə xarici ekspertlər də tez-tez xəberdarlıq etməkdəirlər.

"Dağlıq Qarabağ konfliktinin hərbi həll yolu yoxdur, yalnız siyasi yol mövcuddur".

Ermənistan Rusyanın Gümrüdəki bazasını yoxlayacaq?

Ermənistən Milli Məclisinin Müdafıə, milli təhlükəsizlik və daxili işlər üzrə daimi komissiyasının üzvləri Gümrüdə yerləşən Rusiya hərbi bazasını ziyarət etmək niyyətindəirlər. Ermənistən "Aykakan Jamanak" qəzeti istinadən xəber verir ki, ziyarətdə möqsəd bazaya və edilmiş müasir silahlarnın gətirilib-gətirilməmosunu yoxlamaqdır (virtualaz.org).

"Bununla erməni deputatlar 102-ci Rusiya hərbi bazasının 1994-cü ilde Ermənistən ərazisində yerləşdirilməsi ilə əlaqədar imzalanmış müqavilə ilə öhdəsinə düşən vəzifələri yerine yetirə bilmək iqtidarından olub-olmamasını dəqiqlişdirmək isteyirlər. Komissiyanın sədri Koryun Naqapetyan müxbirimizlə səhəbtində belə bir səfərin planlaşdırıldıqını təsdiqləyib, lakin konkret tarix deməyib", - qəzet belə yazar.

Qarabağ

Sülhün yeganə alternativi - müharibə... Seçimi işgalçi edəcək

Qarabağ münaqişəsi ətrafında situasiya qeyri-müəyyən olaraq qalır; rusiyalı hərbi ekspert: "Yeni savaşa Türkiyə, Rusiya və Gürcüstan da qoşulmalı olacaq"; Azərbaycan hərbi imkanlarını genişləndirmək qərarı verdi...

Bu sözləri "Vestnik kavkaza" naşırına açıqlamasında Rusiyadakı Strateji Tədqiqatlar İnstitutunun direktoru, Rusiya Xarici Kəşfiyyat Xidmətinin general-leytenantı Leonid Reşetnikov ABŞ və Rusiyanın Qarabağ məsələsindəki rolunu şərh edərək bildirib.

"Danışqları davam etdirmək, anlaşmaya çalışmaq ve kompromislər tapmaq lazımdır. Axi istenilən pis sülh yaxşı müharibədən yaxşıdır. Döyüş əməliyyatlarının bərpası dənə geniş miqyaslı toqquşma vəd edir. O zaman tekce Azərbaycanla Ermənistən bir-biri ilə vuruşmayacaq, xarici qüvvələr də münaqişəyə qoşulacaq - o cümlədən tam mümkinidür ki, Türkiye də, Rusiya da, Gürcüstan da müharibəyə başlaması istəməz. Suriyada Rusiya təyyaresinin vurulması ilə iki ölkə arasında münasibətlər tarima çəkilib və əsasən iqtisadi sferada çatlar özünü göstərir. Lakin Ankara anlaysır ki, o, NATO-nun üzvü olsa da, Rusiya ona qarşı hansıa həmlələr edə bilər. Misal üçün, Rusiya dolayı ilə Türkiyə sərhədindəki Naxçıvan Muxtar Respublikasına müdaxilə ilə hədələdi. Bu müdaxilə yəni döyüş müharibəsinə səbəb ola bilər".

"Əgər Ukrayna və Suriya yəni müdaxilədən sonra Rusiya qarşı beynəlxalq təcrid və iqtisadi sanksiyalar tezyiqi zeifləməsə, Kreml Qərba qarşı daha bir münaqişəni alovlandırma bilər. Misal üçün, Dağlıq Qarabağda". Bu barədə isə İsrailin "YNet" saytında Strateji Tədqiqatlar İnstitutunun (INSS) elmi işçiləri Vera Mihal-Şafir və Qaliya Lindenstrausun birgə müellifi olduğu məqalədə deyilir (publika.az).

Məqalədə qeyd olunur ki, 2-5 aprelde baş verənlər Qarabağ münaqişəsində ateşkes imzalanandan sonra ən qanlı döyüşlər olub: "Vəziyyətin kəskinləşməsi fonunda xarici oyunçuların - Rusiya və Türkiyənin

mövqeyi haqda sual yaranır. Onlar öz müttəfiqlərinə - Ermənistana və Azərbaycana geniş miqyaslı müharibəyə başlamaq üçün dəstək verəcəklər?"

Müelliflər vurğulayırlar ki,

Türkiyə Azərbaycana geniş şəkildə dəstək verir: "Ərdoğan Qarabağda baş verən toqquşmalar zamanı "Azərbaycan öz torpaqlarını azad edəcək", - deyə bəyan etdi. Əhməd Davudoğlu da erməni təcavüzünə qarşı Azərbaycanla ciyin-ciyinə vuruşacaqlarını açıqladı. Lakin yenə de Türkiye bu münaqişə üzərində Rusiya ilə müharibəyə başlaması istəməz. Suriyada Rusiya təyyaresinin vurulması ilə iki ölkə arasında münasibətlər tarima çəkilib və əsasən iqtisadi sferada çatlar özünü göstərir. Lakin Ankara anlaysır ki, o, NATO-nun üzvü olsa da, Rusiya ona qarşı hansıa həmlələr edə bilər. Misal üçün, Rusiya dolayı ilə Türkiyə sərhədindəki Naxçıvan Muxtar Respublikasına müdaxilə ilə hədələdi. Bu müdaxilə yəni döyüş müharibəsinə səbəb ola bilər".

Lakin məqalədə Rusiya-nın buna getməyəcəyi bildirilir: "Moskva Qarabağda indiki vəziyyətdə yeni eskalasiyada maraqlı deyil - xüsusiye beynəlxalq mənzərə onun xeyrinə olmadığı bir vaxtda. Rusiya indi ehtiyatlı davranır. Amma gələcəkdə onun Qarabağda münaqişənin alovlanmasında maraqlı olacağı məmkündür. İstisna etmək olmaz ki, əgər Rusiya özünü güclü təcridet-

Qüvvələrinin komandanı, general-leytenant Ramiz Tahirovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Ukraynaya səfəri başlayıb. Xəzər Hərbi Tədqiqatlar İnstitutu bildirir ki, səfərin gedisində iki ölkə arasında hərbi-texniki əməkdaşlığı dair bir sıra "vacib məsələlərin" müzakirə olunması gözlənilir.

Ukrayna Müdafiə Nazirliyindən verilən məlumatə görə, danışqlarda Ukrayna ilə Azərbaycanın hərbi və hərbi-texniki əməkdaşlığın inkişafı müzakirəyə çıxarılaçaq. "Ölkəmizin rəhbərliyi qərara alıb ki, Azərbaycan Ukrayna ilə hərbi-texniki, döyüş əməliyyatları sahəsində təcrübələrin mübadiləsi üzrə əməkdaşlığı genişləndirsin və terror və silahlı tehdidlərə qarşı mübarizə strategiyalarını müzakirə etsin", - deyə general-leytenant Ramiz Tahirov qeyd edib.

Onun ukraynalı həmkarı, general-leytenant Sergey Drozdov bildirib ki, Ukrayna Silahlı Qüvvələri ABŞ-in himayəsi və birbaşa köməyi ilə yenidən qurulmaqdadır. Yəni Ermənistənla müharibə vəziyyətində olan Azərbaycanın təcrübəsi baxımından da dəstək Ukraynanın, oxşar problemlər (separatism) yaşayışın bir ölkədən öyrənəsi şəyər az deyil. İki ölkə həm də GUAM təşkilatında birləşir.

Əlavə edəcək ki, son illər Ukrayna Silahlı Qüvvələri ABŞ-in himayəsi və birbaşa köməyi ilə yenidən qurulmaqdadır. Yəni Ermənistənla müharibə vəziyyətində olan Azərbaycanın təcrübəsi baxımından da dəstək Ukraynanın, oxşar problemlər (separatism) yaşayışın bir ölkədən öyrənəsi şəyər az deyil. İki ölkə həm də GUAM təşkilatında birləşir.

“Azərbaycanda qızılca və məxmərəyin ləğvinə nail olunub”

Ümumdünya Səhiyyə Teşkilatının Avropa Regional Bürosunun direktoru doktor Janna Yakob Azərbaycanın səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyevə minnətdarlıq məktubu ünvanlayıb.

Səhiyyə Nazirliyinin metbuat xidmetindən müsavat.com-a verilən məlumatə görə, ölkəmizdə bir neçə ildir ki, qızılca və məxmərək xəstəliyinin eliminasiyası (tam ləğvi) münasibətilə ünvanlanan məktubda ilk olaraq ÜST-in Avropa Regional komissiyasının qızılca və məxmərəyə dair statusu haqda qisaca məlumat verilib. Bildirlib ki, Qızılca və Məxmərəyin verifikasiyası (təsdiqi) üzrə Komitənin rəyinə əsasən, Avropanın 32 üzv olan dövlətlərdə qoyulan teleblər tam yerinə yetirib. 2012-2014-cü illərdə 21 dövlət qızılca, 20 dövlət isə tamamilə məxmərəyin ləğvi-nə nail olub.

Azərbaycan bu sırada ön yerlərdə olduğundan Janna Jakob öz məktubunda Qızılca və Məxmərəyin verifikasiyası üzrə Komitəsi adından, eləcə də ÜST Kətbiliyi adından səhiyyə nazirini təbrik edib.

O da bildirlib ki, komitə qızılca və məxmərəyin ara-

dan qaldırılması məqsədilə ölkənin icbari dispanzerizasiya və bu kimi əlavə tedbirlerin həyata keçirilməsinin yüksək qiymətləndirir. Xanım Yakob bu tendensiyanın davamı, eləcə də xəstəliyi tamamilə ləğv etmiş ölkə statusunun daim qoruyub saxlanması üçün həssas əhali arasında epidemioloji nəzarətin davamlı olmasının vacibliyini vurğulayıb.

Sonda Azərbaycanın bu sahədə qazandığı uğurlar Avropa regionunda qızılca və məxmərəyin ləğvinə verdiyi böyük töhfə kimi dəyərləndirilib.

3 yaşlı azərbaycanlı özünə atəş açdı

Rusiyada 3 yaşlı azərbaycanlı uşaq tapançadan özünə atəş açıb. Modern.az Rusiya KİV-nə istinadən xəbər verir ki, bədbəxt hadisə öten gün Vesevolojsk rayonunun Zanevka kəndində baş verib.

O, atasının “Lexsus” markalı maşınının “bardaçok”unda tapıldığı travmatik tapançadan təsadüfən özünə atəş açıb. Boynundan ağır xəsarət alan körpə Sankt-Peterburq xəstəxanalarından birinə yerləşdirilib.

Uşağın Səxavət adlı azərbaycanlı atası isə 20 ildən çoxdur ki, Rusiyada yaşıdığını və 4 uşaq atası olduğunu deyib. O, travmatik tapançanın ona məxsus olduğunu etiraf edib.

Rusiya polisi diqqətsiz ataya qarşı “silah gəzdirmə və saxlama qaydalarını pozma” maddəsi ilə inzibati cərimə tətbiq edib.

Bu gün Azərbaycanda 29 dərəcə isti olacaq

Bu gün Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraiti əsasən yağmursuz olacaq. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorolojiya Departamentindən “Report”a verilən məlumatə görə, aprelin 21-də paytaxt və yarımadanın bəzi yerlərində zoif duman olacağı gözlənilir. Axşam buludluğun artacağı ehtimalı var. Cənub küləyi əsəcək, axşam mülayim şimal-qərb küləyi ilə əvəz oluna-caq.

Havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gecə 10-14, gündüz 19-24, Bakıda gecə 12-14, gündüz 21-23 dərəcə isti olacaq.

Aprelin 21-de Azərbaycan rayonlarında hava şəraiti əsasən yağmursuz olacaq. Səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Lakin axşam bəzi şimal və qərb rayonlarında şimşek çaxacağı, yağış yağacağı gözlənilir. Qərb küləyi əsəcək, gündüz bəzi yerlərdə arabir güclənəcək.

Havanın temperaturu gecə 11-16, gündüz 24-29, dağlarda gecə 8-13, gündüz 16-21 dərəcə isti olacaq.

Elan

Amerika və Kanadada təhsil və səyahət üçün bize müraciət edə bilərsiz.

e-mail: travelaz2016@gmail.com
whatsapp: +1 845 300 7030
Tel: +99451 635 2408

Montində, Nərimanov Məhkəməsinin həyətində 2 maşınıqlı daş qaraj satılır.

Obyekt kimi də istifadə etmək olar. Pultla idarə olunan jaluz qapıları var. Tavanı lambrin, döşəməsi tametdir. Ayrılıqda da istifadəyə yarayır. Sahibindən satılır, qiyməti bazar qiymətindən ucuz. Sənədi var.

Əlaqə nömrəsi (050) 264 49 99

Bakıda ögey oğlu həbs edilən ata biləklərini doğradı

Bakıda 33 yaşlı kişi intihara cəhd edib. “Report”un məlumatına görə, hadisə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin karşısındadır.

Belə ki, paytaxt sakini 33 yaşlı Aleksandr Pozdnyakov ögey oğlu Ağsu rayon sakini, 2000-ci il təvəllüdü Tacir Şahin oğlu Rəhimov barəsində Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin çıxardığı hökmən narazı qalaraq, intihar etmək istəyib. O, məhkəmə qarşısında sağ bilək nahiyesine xəsarət yetirib. Polis əməkdaşları intihar cəhdinin qarşısını alıb.

Qeyd edək ki, 2015-ci il sentyabr ayının 14-də saat 01:00 radələrində 20 Yanvar küçəsində Bərdə rayon sakini, 1977-ci il təvəllüdü Sənan Məmmədovu döyərək 300 manat pulunu və mobil telefonunu soyğunluq yolu ilə talaşdırıb.

Nəsimi rayon (RPI) 19-cu Polis Bölüməsinin (PB) əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində hadisəni tərətməkdə şübhəli bilinən Şamaxı rayon sakini, 1990-ci il təvəllüdü Asdan Nəriman oğlu Kərimov, Sabirabad rayon sakini, 1993-cü il təvəllüdü Şəhərin Rahib oğlu Muradov və Ağsu rayon sakini, 2000-ci il təvəllüdü T.Rəhimov müəyyən olunaraq tutulub.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 180-ci maddəsi (soyğunluq) ilə cinayət işi başlanıb.

Ötən gün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə A.Kərimov 4 il, Ş.Muradov 8 il 6 ay və T.Rəhimov isə 3 il müddətində azadlıqdan məhrum edilib. Zamində olan T.Rəhimov məhkəmə zalında həbs edilib.

Bu il fövqəladə hadisələrdə 37 nəfər ölüb, 108 nəfər xəsarət alıb

Bu il Azərbaycanda baş verən fövqəladə hadisələrin statistikası açıqlanıb. Fövqəladə Hallar Nəzirliyindən APA-ya verilən məlumatə görə, bu ilin I rübü ərzində respublika ərazisində 21 partlayış hadisəsi baş verib ki, bu da 2015-ci ilin I rübü ilə müqayisədə 1 hadisə və ya 5% azdır. Partlayışlar zamanı 1 nəfər ölüb, 23 nəfər xəsarət alıb.

I rübdə baş verən yanğınlardan aradan qaldırılması üçün daxil olmuş müxtəlif çağrışlar üzrə operativ olaraq 1601 çıxış edilib. Yanğın hadisələri zamanı 17 nəfər həlak olub, 29 nəfər xəsarət alıb. Bu da ötən ilin I rübü ilə müqayisədə yanğından həlak olanlar üzrə 1 nəfər və ya 6% çox, xəsarət alanlar üzrə 5 nəfər və ya 15% azdır. Yanğınların söndürülməsi zamanı 1 nəfər xilas edilib, 262 nəfər təhlükəsiz əraziləre təxliye olunub.

2016-ci ilin I rübü ərzində respublika ərazisində 1644 təbii və texnogen mənşəli hadisə baş verib. Bu da 2015-ci ilin I rübü ilə müqayisədə 242 hadisə və ya 17% çoxdur. Baş vermiş təbii və texnogen mənşəli hadisələr nəticəsində 19 nəfər həlak olub, 56 nəfər xəsarət alıb. Nərimanlı xilas ediciləri tərefindən 6 nəfər xilas edilib, 264 nəfər təxliye olunub.

Bakıda növbəti avtobus qəzası: yaralılar var

Bakıda sənəsinin avtobusunun iştirakı ilə yol qəzası baş verib. Lent.az-in məlumatına görə, Sabunçu rayonu ərazisində, Zabrat-Maştağa yolunda “Daewoo” markalı, 10 TC 713 dövlət qeydiyyat nişanlı sənəsinin avtobusu ilə “Daewoo Damas” markalı avtomobil toqquşub. Nəticədə 56 yaşlı kişi və 38 yaşlı qadın, eləcə də 3 və 1 yaşlı iki oğlan usağı müşəttil dərəcəli bədən xəsarətləri alıb.

Yaralılar 3 sayılı şəhər xəstəxanasına yerləşdirilib. Faktla bağlı Sabunçu Rayon Polis İdarəsində araşdırma aparılır.

Yenilik! Rusiyada təhsil almış və Moskvada müdafiə etmiş tibb elmləri namizədi, təcrübəli həkim Darya Ivanovna

varikoz və postvarikoz trofik yaraları, habelə diabetik yaraları özəl metodika ilə, cərrahi müdaxiləsiz müalicə edir.

Tel (051) 634-40-01.

Kişilər!!! Axırını sans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Siz nə Azərbaycanda, ne de xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətlə, qısa müddətə və tam müalicəsinə d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zeiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impontensiyyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
 - * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
 - * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayıaraq)
 - * Toy gecəsinin ugursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
 - * Prostatitlər. Prostat vezin böyüüməsi və ya kiçilməsi
 - * Prostat adenoması (vəzida düzünlərin əmələ gəlməsi)
 - * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
 - * Qasılq-xayalıqdə sizilti, küt və ya kəskin ağrılar
 - * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
 - * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
 - * Cinsi üzvün düzünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstələr)
 - * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkısfəsizliyi
 - * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
 - * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
 - * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
 - * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
 - * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
 - * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
 - * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
 - * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sizanaqlar
 - * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
 - * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoondroz
 - * Onurğa sütununun yırtığı, quluncların dərmənsiz müalicəsi
- Hekimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)
Tel: (050) 213 88-05.
Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

"Kitablar- zaman dalgalarda üzən düşüncə gəmileridir" deyiblər. Hənsi ki, dəyərləri nəsil-dən-nəslə ötürür. İnsanlar iki kateqoriyaya bölünür: kitab oxuyanlar və kitab oxuyanları dirləyənlər. Birinci kateqoriyadan olan insanlar vaxtılı daha çox rast gəlinirdi. İndi isə demək olar ki, hər iki kateqoriyadan olan insanların sayı azalıb. Kitab mağazalarında və kitabxanalarda olan kitablar öz oxucularını gözləyir. Ancaq bəlkə də imkanları çatır. Kitabxana maraqının şəkildə azalıb. 20 il əvvələ qədər metroda, avtobuslarda hər kəsin əlinde kitab olduğunu gördük. Hətta bir kitab üzərində növbələr yaranardı və kitab əldən-ələ keçərdi.

Çoxları kitab oxumağa mərağının azalmasını texnologiyanın inkişafı ile eləqələndirir. Əksəriyyət gənclər isə kitablara elektron versiyadan oxuduqlarını və lazımi məlumatları internet vasitəsilə alıqları deyirlər. Buna görə də bezi gənclərin düşüncəsinə görə kitabxanaya getmək vaxt itkisidir.

...Əvvəlcə kitab satılan bir neçə mağazaya baş çəkib kitabların satışı ilə maraqlandıq. Baş çəkdiyimiz mağazaların bəzilərində barmaqla sayılıcaq qədər alıcı olurdusa, bəzilərində satıcı kitabların arasında oturaraq mürkülgəyirdi. Baş çəkdiyimiz kitab mağazalarının birində yaşlı bir adamın kitablarla baxdığını gördük. Kitabları maraqla inçəleyen bu alıcıdan kitab oxuyub-oxumadığı ilə maraqlandıq. 52 yaşlı Sadig Quliyev kitab oxumağa böyük həvəsi olduğunu, ancaq indiki gənclərin kitaba olan münasibətlərinin onu üzdүünü dedi: "Bizim zamanımızda belə deyildi. Hər kəs kitab oxuyar, kitabxanaya gedərdi. Mən özüm cavanlığında günümün yarısını kitabxanada keçirərdim. İndiki gənclər vaxtlarını internet, televiziya qarşısında seriallara baxmaqla keçirirlər. Dahilərən biri yaxşı deyil ki, kitab oxuyan insanlar televiziyyaya baxan insanları hər zaman idarə edəcək".

Söhbətə qatılan Aqil Abbasov adlı gənc oğlan yaşlı adamın dediklərinə müdaxile edərək "indiki gənclər neynəsin, bir tək çörək pulu dəlinca qaçmaqdan kitab oxumağa vaxt tapa bilmir" deyə, etirazını bildirdi: "İnsanların başı ailə-məsiş problemlərinə qarışır. Səhər 9-da işə gedib axşam 9-da çıxırıq, neçə kitab oxuyaq?! Sizin zamanınızda hər şey asan idi. Bizim zamanımızda isə heç nə asan deyil".

Tələbə olduğunu deyən digər gənc xənim isə "əgər bir tiklama ilə istədiyim məlumatı internet vasitəsilə alıramsa, kitabxanaya niye getməliyəm və ya niye pul verib kitab almamışam" deyə söhbətə qatıldı.

Baş çəkdiyimiz digər "Kitab dünyası" adlı mağazanın satıcısı da kitab satışının az olduğunu dedi: "Kitab alanlar azdır. Alan adamlar da orta nəsil nümayəndələridir. Bir də tələbələr arada gəlib onlara lazımlı olan kitabları alırlar. Kitabların qiyməti baha deyil, münasibdir. Elə vaxt olur ki, günlərlə bir kitab sata bilmirəm".

"Park Bulvar" ticarət mərkəzində isə kitab alıcıları az da olسا var idi. Gənclər bedii kitablar alırlardı. "İnsanların kitab almağı bəlkə də imkanları çatır" deyə düşünüb yolumuzu dövlət kitabxanalarından saldıq.

Azərbaycanın ən böyük kitabxanası olan M.F.Axundov adına Milli Kitabxanaya üz tutduq. Qeyd edək ki, bu kitabxana neinki Qafqazda, yerləşdiyimiz Avropa qitəsində, eləcə də bütün dünyada şöhrət tapan ən böyük milli kitabxanalardan və en iri kitabsaxlayıcılarından biri

46 bölmə fəaliyyət göstərir. Kitabxana fondunda 4 569 min 604 nüsxə çap mehsulu saxlanılır. Ancaq bütün bu kriteriyallarına baxmayaraq burada da oxucu sayı azdır.

Oxu zalında bir neçə tələbə vardi. Kimisi dərsi ilə əlaqədar kitabdan qeydlər aparır, kimisi isə oturub oxuyurdu. Qəzet bölməsində də bir neçə yaşlı insan gördük. Onlar gündəlik qəzetləri gözdən keçirir və bir-birilərinə ötürürdülər. Oxucu Vaqif Əliyev bizimlə səhəbtində indiki gənclərin kitab oxumadığı üçün

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kitabxana sektorunun müdürü Lətifə Məmmədova yalnız qəzalı binada yerləşən kitabxanaların birləşdirildiyini dedi: "76 ədəd mərkəzi kitabxana, 4 respublika əhəmiyyətli kitabxana var. Bakıda 75 kütləvi kitabxana və kitabxana filialı var. Kitabxanaların ümumi sayı 2800-dür. Oxucuların azalması kitabxanaların birləşdirilməsinə səbəb ola bilmez. Kitabxanaların birləşməsinə ancaq kitabxananın yerləşdiyi binaların qəza və

Onədirdir ki, İsveçdə 90%, bizdə isə 9% də deyil...

Azərbaycanda heç kim heç kimin kitabını niyə oxumur?

Çox şeydən xəbərsiz olduğunu dedi: "Gənclərin söz ehtiyatı, dünən yərən yərən olduqca azdır. Bunun da əsas səbəbi kitab oxumamalarıdır. Gənclər unutmamalıdır ki, oxumağın təfəkkürə faydası fiziki hərəkətlərin bədənə ola faydasına bərabərdir".

Kitabxanadan çıxarkən nəzarətçilərin oxucularla kobud rəftarının şahidi olduq. Belə de insanları kitabxanadan uzaqlaşdırın axtardığı kitabı tapa bilmediyi zaman oxuculara dənədən qızıl medalla mükafatlandırıb. Yerli icra orqanları vəsait ayırdıqdan sonra kitabxanani təmir etdiririk. Bəzən bir kənddə 2-3 kitabxana olur. Biz bu kitabxanaları birləşdiririk ki, bir dənə olsun, amma yaxşı kitabxana olsun".

Avropanın sosial xidmətinin hesablamalarına görə, təxminən 68% Avropanın vətəndaşları keçən il ərzində ən azı bir kitab oxuyub. Kitab oxuyanlar arasında İsveç (90%), Niderland (86%), həmçinin Danimarka (82%) vətəndaşları qabaqcıl yerləri bələsdür. Sonuncu yerləri isə Rumınlardır (51%) yunanlar (50%) tutur. Avropanın elektron kitablardan istifadə edənlər barədə isə dəqiq məlumat yoxdur. Lakin sorğu iştiraklarının 27%-nin internet vasitəsilə kitab, kompakt-disk, mədəniyyət tədbirlərinə bilet aldıqları məlumatdır. Bildirək ki, Almaniyanın 44%, Fransanın 31% və Böyük Britaniyanın 30% vətəndaşları internet vasitəsilə disk və kitab alır.

Maraqlısı budur ki, avropanın 31%-i kitabxanaya gedir. Əsas səbəb kimi isə onlar evde kitab oxumaq üçün vaxtin olmayılarını göstərirler. Psixoloqların fikrincə, kitab oxuyan insanlar digər insanlardan fərqlənirlər. Kitab oxuyan insanlarda diqqəti toplamaq qabiliyyəti yüksək olur, hədəflərini düzgün müəyyən edə bilir, zamanlarını ağıllı xərcleyir, uzaqgörmə, müdrik olur, güclü yaddaşa sahib olur və hər zaman gürmə qalmağı bacarırlar.

□ Günel MANAFLU
□ Fotolar müəllifindir

Xatırladaq ki, Azərbaycanda bir neçə kitabxana birləşdirilib. Maraqlıdır, bu birləşmələrə səbəb oxucu azlığıdır, yoxsa başqa səbəblər var?

Dünyanın ən nüfuzlu media mükafatları hansılardır?

Jurnalıstlər onları alanda sevincdən göye uçur

Dünya üzrə media mükafatlarının sayı çoxdur. Tez-tez mətbuatda hansısa tanmış jurnalıstin bu mükafatın qalibi olması barədə məlumatlar yayılır. Onlar dan ən populyarlarını sizlər üçün təqdim edirik.

Başlayaqla Pulitzer mükafatından. Bu, ədəbiyyat, jurnalistika, müsiqi və teatr sahəsində xidməti olan şəxslərə verilən mükafatdır. Bu mükafat macar asilli amerikalı naşir Jozef Pulitzer tərəfindən təsis edilib. Hər il aprel ayında qaliblərə mükafatlar 21 kateqoriya üzrə verilir. 20 kateqoriya üzrə hər qalibe sertifikat və 10 min ABŞ dolları verilir. Jurnalıstika sahəsində ictimai xidmətinə görə qalib qızıl medalla mükafatlandırılır. Hazırda birdən çox "Pulitzer" alanlar da var. Onların siyahısı isə tamamlanmayıb.

Mükafatın təsis edilmə tarixi 20-ci əsrin əvvəllərinə aiddir. Qəzet naşırı Jozef Pulitzer mükafat təsis etmək və jurnalıstika məktəbi açmaq üçün Kolumbiya Universitetinə pul ödəyir. Mükafat və təqəbüdlər üçün 250 min dollar pul ayrılır. Bölüyələrə aparılmışdır: 4 mükafat jurnalıstika üzrə, 4 mükafat teatr üzrə. İlk Pulitzer mükafatı Jozefin ölümündən sonra, 4 iyul 1917-ci ilde sahibinə təqdim edilib. Bu, Amerika tarixi haqqda ən yaxşı kitabın müəllifi Jin Jules Jusserand idid, o, 2 min dollar dəyərində pul mükafatı almışdır. Hebert Bayard Swope isə ən yaxşı reportyor kimi min dollar qazanmışdır. Ən maraqlısı da odur ki, jurnalıstlər mükafat əldə etmək üçün rəqəbat apardı: bir vaxtda, Mak Cormickin idarəciliyi dövründə Çikaqo Tribune qəzeti bu mükafat uğrunda mübarizəyə qoşulmuşdur.

Daha bir tanınmış mükafat UNESCO-nun "Guillermo Cano" mükafatıdır. 1986-ci ildə meksikalı narkobaronlar tərəfindən qətle yetirilən jurnalıstin şərfinə təsis edilib. Mükafat 25 min avro dəyərindədir.

İsveçin Milli Mətbuat Klubu tərəfindən təsis edilmiş Anna Politkovskaya adına "Söz azadlığı" mükafatı Isveç Milli Mətbuat Klubunun Anna Politkovskaya Söz Azadlığı mükafatı "İfadə və mətbuat azadlığını müdafiə edən jurnalıst" təqdim olunur. Bu mükafat 2007-ci ildən, jurnalıst Anna Politkovskaya qətəle yetiriləndən təqdim edilir.

"Alison Des Forges" mükafatı Alison Des Forges mükafatı başqalarının hüquqlarını və ləyacətini öz həyatları hesabına qoruyan şəxslərə verilir.

Mükafat 2009-cu ildə təyyarə qəzasında həyatını itirən, insan haqları feali, uzun müddət "Human Rights Watch"da baş məsləhətçi olan Alison Des Forgesin adını daşıyır.

"PEN/Barbara Goldsmith Yazmaq Azadlığı" mükafatı hər il işinə görə hebsə atılan və təqib olunan şəxslərə verilir. 1987-ci ildən bəri mükafata layiq görülen zaman hebsədə olan 39 yazardan 35-i azadlığa çıxb. PEN "Ədəbi xidmət", "İfadə azadlığı cəsarəti", "Fəxri Naşir" mükafatları da təqdim edir.

PEN Amerika Mərkəzi 1922-ci ildə yaradılıb, 4 min yazıçı üzvü var. Qurumun məqsədi dünyada ifadə azadlığına mənəvələr aradan qaldırmadır.

"Dünyanın ən böyük jurnalıst təşkilatı olan Beynəlxalq Mətbuat İnstututunun "Azad Media Öncülü" mükafatı öz ölkələrində medianın azadlığı və müstəqilliyi üçün mübarizə aparan media organlarının, jurnalıstların və ya jurnalıst qurumlarının təltif edilməsi üçün 1996-ci ildə təsis edilib. Əvvəlki illər bu mükafat bir sıra ölkələrin seçilən mətbuatı, televiziya və radio kanalları, jurnalıst qurumları və xəber agentliklərinə təqdim olunub. Mükafatı bu güne qədər dünyanın ən nüfuzlu media kurumları və jurnalıstları alıb.

Azərbaycanda isə hazırda pullu media mükafatları arasında Ali Media Mükafatı xüsusiələrə fərqlənir.

1-ci dərəcəli Ali Media Mükafatı - 5 min manat.
2-ci dərəcəli Ali Media Mükafatı 3 şəxsə verilir, hərəsinə 2 min manat.

3-cü dərəcəli Ali Media Mükafatı isə 1000 manat olmaqla 5 nəfərə verilir.

Zərdabi mükafatı alan jurnalıstlərə isə pul verilmir. Daha önce ölkənin ən nüfuzlu media mükafatı sayılan, "Yeni Nəsil" Jurnalıstlər Birliyinin təşkil etdiyi "Media aqarı" mükafatı isə son illər verilmir. Uzun illər bu mükafat medianın ən nüfuzlu və səs getirən mükafatı sayılırdı.

□ Sevinc TELMANQIZI

ÜSAVAT

Son səhifə

N 85 (6406) 21 aprel 2016

Qadın polis sinəsini açıb şəkil çəkdirdi, işdən qovuldu

Meksikada qadın polis işçisi rəsmi geyimdə yarışlapq şəkillər çəkib, səsi al şəbəkədə yaydığı üçün işsiz qalıb. Bu barədə lenta.ru saytının yaydığı məlumatda bildirilir. Belə ki, polis masından, sinəsi açıq, etayı isə dizindən xeyli yuxarı formada şəkil çəkdirən qadın polisin öz vəzifə selahiyyətlərindən suisitifadə etdiyi, daşıdığı polis formasına hörmətsizlik etdiyi bildirilib. Nidiya Qarsiya adlı ikinci qadın ana bu şəkilləri facebook-da yayandan sonra həm ictimai qınaqə səbəb olub, həm də xidməti araşdırma bitən qədəmənə uzaqlaşdırılıb. Bundan başqa, fotoları kimin çəkməsi də araşdırmanın əsas mövzusudur. Qadınlara eyni zamanda növbətçiliyə edən polisin bu fotoları çəkməsi əsas ehtimaldır. Polis özü bu hərəkətinin anormal olduğunu etiraf edib: "Mən düzgün hərəkət etmedim. Rəsmi geyimdə o cür şəkil çəkdirmək, onu yayaqla usaqlarıma, hayat yoldaşımı, işimə ziyan verdim".

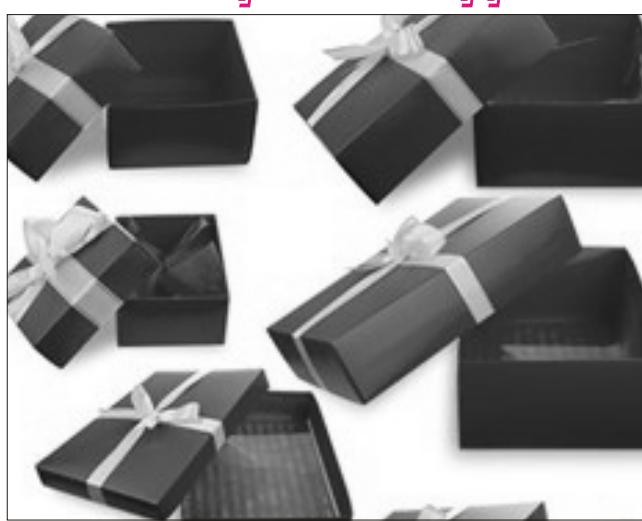
Dünyanın ən yaşlı iti öldü

Australiyada dünyamın ən yaşlı iti ölüb. 30 yaşı it bu günə qədər "dünyanın ən yaşlı iti" statusunu qazanmışdı. Meqqi ləqəbli it Vktoriya ştatında, Brayan Maklarenin fermanında yaşayır. Sahibinin dediyine görə, ötən heftə it heyətdə gəzir, pişiklərə hürdü. İnsanı hesablamlara görə, onun fiziki yaşı 200 olub. Maklaren damışdır ki, it onun yaxın dostu olub. O, Meqqini digər iti ile yanaşı basdırıb. Sahibi deyir ki, itin sənədlərini itirədə, onun ən yaşlı it olması faktı məlumdur. Oğlunun 4 yaşlı olanda ona it alan sahibi deyir ki, indi oğlunun 34 yaşı var.

İşçilərinə ev, masn, brilyant hədiyyə edir

Hindistanda almaz ticarəti ilə məşğul olan iş adamı isində yüksək nəticə göstərən işçilərinə son iki ildə 8 milyon dollarlıq zinət əşyası, masn ve ev hədiyyə edib. Türkiyənin "Sabah" qəzetinin xəberinə görə, mərkəzi Gujarat əyalətində yerləşən "Hrişikesh" adlı firmannın sahibi Savji Dholakia 2012-ci ildən bu günə qədər yüksək nəticə göstərən 1216 nəfər işçisindən 491-nə maşın, 525-e zinət əşyası və 200-e ev hədiyyə edib. Dholakia işçilərinə göndərdiyi mesajda aşağıdakılardır: "Bu şirkət sizin sayınızda qazanır. İşçilərimiz xoşbəxtdirse, biz də işimizdə irəliləyə bilərik".

Şirkət işçilərindən Narəshbai Maini isə deyib ki, keçən il rəhbərlik ona maşın, bu il

də zinət əşyası hədiyyə edib: "Keçən il ev və ya zinət əşyası alanlara bu il maşın hədiyyə edilib. Mən də xoşbəxtliyimi sözle ifadə edə bilmirəm".

7500 nəfər işçisi olan şirkətin ABŞ, Belçika və Çində ofisləri var.

Narın qabığı içindən daha faydalıdır

Cinde son illərdə aparılan təcrübələr nəticəsində məlum olub ki, narın qabığı dənələrindən və suyundan daha faydalıdır. Belə ki, nar qabığının tərkibində olan ellegik asit deyilən maddə qadınlarda sinə xərçənginin yaranmasının qarşısını alır.

Təcrübələr nar qabığının xolestrolu aşağı saldığını, beta hüceyrələrini artıraraq diabetli xəstələrə, ürək-damar xəstəliklərindən əziyyət çəkənlərə çox yardımçı olduğunu deyir. Təcrübələr nəticəsində müyyəyen edilib ki, narın qabığı sinə, yemek borusu, dəri, bağırsaq, prostat və pankreas xərçənginə qarşı daha xeyirlidir.

Nar qabığından xeyrili maddələri necə almaq olar? Bunu üçün nar qabıqlarını kölgədə qurutmaq lazımdır. Daha sonra qurumuş qabıqları xırdalayıraq. 100 qr qaynanmış suya 2 qr nar qabığı ataraq 10 dəqiqə qaynatmaq lazımdır. Hazır olan mayeni çay kimi qəbul etmək olar. Qurudulmuş və parçalanmış hazır nar qabıqlarını qəhvəyündən dəyirmənda toz halına salıb hazırladığımız salatlarda və ya ağartı mehsullarında da istifadə edə bilərik. Duzdan istifade etməkdənə, üydülmüş nar qabığı yemek daha faydalıdır.

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmış.
Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elşad MƏMMƏDLİ
Lisenziya N: B 114
SAYI: 4.750

QOÇ - Ötən günlərin rahatlığını ziddinə olaraq bu təqvimini bir qədər gərgin şəraitdə cərəyan edə bilər. Bu səbəbdən də sutkanı birtəhər örtmək üçün saatları sadalayın.

BÜĞA - Fəaliyyət sahəsində bəzi gərginliklə rastlaşma ehtimalınız var. Özünüzi təmkinli aparmaqla bu kimi xoşagelməzlilikləri dəfə edə bilərsiniz. Axşama yaxın dostlarınızla birgə olun.

ƏKİZLƏR - Əksər sahələrdə uğurlu məqamlar yaşayacaqsınız. Ürəyinizcə olan təkliflər, maraqlı adamlarla qarşılaşmaq ovqatınızı yüksəldəcək. Saat 18-dən sonra isə özünüzə qarşı diqqəti olun.

XƏRÇƏNG - Yalnız ailə-sevgi məsələlərində uğurlarınız mümkündür. Nə qədər gec deyil, qəlbinə dəydiyiniz adamlardan üzr isteyin. Mübahisə etməklə özünüüz gərgin situasiyalara yuvarlanmayın.

ŞİR - Bir qədər mübahisəli gündür. Mövqelərinizi sarsıtmak üçün bədxah adamların təzyiqlərinə tuş gələ bilərsiniz. Özünüzi qoruyun. Əger işlə bağlı maneə yoxdur, səfər çıxmak olar.

QIZ - Dünyanın yumru olduğunu bilmək heç də qeybi bilmək deyil. Bilmediyiniz şeylər daha çoxdur. Avestanın vacib prinsiplərdən olan Xeyirxah Fikirlə qidalanın. Ruhdan düşməyin.

TƏRƏZİ - Günün birinci yarısında daxili süstüyüünüz ovqatınıza mənfi təsir göstərədə, özünüzdə iradə toplamağı bacarmalısınız. Çünkü sonrakı saatlarda sevindirici məqamlar yaşayacaqsınız.

ƏQRƏB - Sizi görmək arzusunda olanların kamını üzərkərində qoymayın. Əks təqdirdə, kimlərinse qəlbinə dəyə bilərsiniz. Bu gün imkan tapıb müqəddəs ziyarətgahlara da baş çəkin.

OXATAN - Bu təqvimdə ən uğurlu hadisələr sizin bəxtinize düşür. İşgüzər sövdəleşmələrdə vəziyyət xeyrinə olacaq. Bir sözə, bürçünüz üçün ayın düşərli ərefəsi bu gündən start götürəcək.

ÖĞLAQ - Bu gün heç kimin məsləhətinə ehemmiyyət verməyin. Bütün qüvvənizlə ürəyinizin sözüne qulaq asın. Günün ikinci yarısında isə darıxdığınız yaxınlarınızın evinə baş çəkin ki, rəğbət oyadasınız.

SUTÖKƏN - Planetiniz olan Uranın aktivləşmə dərəcəsinə çatması daxili gücünüzü, enerjinizi artıracaq. Bu isə uzaq görünən bəzi məntəqələrə tez yetişməyinizə rəvac verəcək. Səfərdə ehtiyatlı olun.

BALIQLAR - Olduqca təzadlı gündür. Qarşınızı kəsən maneələri dəf etmək istəyirsinizsə, etibarlı adamların məsləhətindən yararlanın. Saat 16-18 arası uledüzələr sizə sevindirməyə çalışacaq.

Unutmayın, Tanrı uledüzəldən daha yüksəkdə durur!

Uşaq qoluna bənzəyən çörək

Uzaq Sərqedən gələn qəribə dəblər, trendlər sosial mediani çalxalamaga davam edir. Çində bel incəliyi testi üçün A4 kağızından istifadə, eləcə də kiçik diz qapığı üçün iPhone 6 ilə ölçüb, şəkil çəkəmək kimi qəribə işlərlə yanaşı, bugündə Yaponiyada dəha bir əcaib dəb yarandı. Belə ki, Yaponiyada kök uşaq qollarını xatırladan çörəklər istehsal edilir. Valideynlər o çörəkləri uşaqlarının qolları ilə yanaşı qoyub, şəkil çəkir və yayırlar. "Ən yaxşı çörək şəkli mənim körpəmindir" etiketi ilə paylaşılan şəkillər Yaponiyada ciddi marağa səbəb olub.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

